

Charakterystyka Lokalnej Grupy Działania

1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia

- Pełna nazwa stowarzyszenia – Słowińska Grupa Rybacka
- Nazwa skrócona – SGR
- Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym – 0000337535, data wpisu: 19.10.2009

2. Obszar

Słowińska Grupa Rybacka obejmuje północno-zachodnią część województwa pomorskiego. Region ten, ze względu na centralne położenie nad Morzem Bałtyckim i specyficzne walory środowiskowe, odgrywa ważną rolę w kształtowaniu procesów przyrodniczych i gospodarczych, w tym związanych z gospodarką morską i sektorem rybackim. Obszar jest **spójny przestrzennie i mieści się w jednym obrysie**. W jego skład wchodzi 6 gmin.

Tabela 1. Gminy objęte Lokalną Strategią Rozwoju – stan na 31.12.2014r.¹

Lp.	Nazwa gminy	Rodzaj gminy	Powierzchnia (km ²)	Liczba mieszkańców
1.	Miasto Ustka	miejska	10	16 158
2.	Ustka	wiejska	217	8 172
3.	Kępicze	miejsko-wiejska	293	9 148
4.	Słupsk	wiejska	262	16 456
5.	Kobylnica	wiejska	244	11 125
6.	Smółdzino	wiejska	260	3 486
Razem			1286	64 545

Źródło: GUS. Bank Danych Lokalnych. Dostępny w Internecie: <http://stat.gov.pl>

Wszystkie ww. gminy są członkami SGR i nie są członkami innych Lokalnych Grup Działania.

Rysunek 1. Obszar Słowińskiej Grupy Rybackiej

Obszar LGD położony jest w odległości 130 km od Gdańska i 220 km od Szczecina. Północną granicę stanowi linia brzegowa Morza Bałtyckiego. Teren SGR w województwie pomorskim graniczy z gminami: Miastkiem, Trzebielinem, Dębnicą Kaszubską, Potęgowem, Wickiem, Łebą i Główcycami oraz z gminami Postomino, Sławno i Polanów leżącymi w województwie zachodniopomorskim. Działania SGR nie obejmują Miasta Słupska.

SGR planuje realizację strategii wielofunduszowej w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) na całym obszarze objętym LSR.

3. Potencjał LGD

a. Opis sposobu powstania i doświadczenie LGD

¹ Stan ludności na 31.12.2013r. znajduje się w rozdziale: III.

Proces budowania partnerstwa rozpoczął się w 2009 roku. Z inicjatywy Samorządu Miasta Ustka zorganizowano pierwsze spotkania i warsztaty, pozwalające na poznanie idei „oddolnego podejścia”, tworzenia i działania LGD oraz zasad wdrażania Osi 4 PO RYBY 2007-2013, a następnie powołano SGR (rejestracja 19.10.2009). Celem utworzenia partnerstwa była wspólna praca w zakresie: wzrostu atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania, wzmocnienia jego funkcji turystycznej oraz zachowania żywego sektora rybackiego. Udział przedstawicieli trzech sektorów pozwolił na określenie rzeczywistych potrzeb lokalnej społeczności, planu działań i przedsięwzięć oraz budżetu na ich realizację, co zawarte zostało w Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich (LSROR) na lata 2007-2013, którą SGR wdrażało w okresie od 2009 do 2015 roku. W tym celu zrealizowało następujące zadania:

Tworzenie LSROR

Stworzenie LGR i powołanie jej organów, w tym Komitetu Wyboru Projektów. Prowadzenie konsultacji społecznych dotyczących kształtu strategii, wypracowanie celów i sposobów realizacji LSROR oraz procedur wyboru operacji.

Zadania administracyjne

Przygotowanie i prowadzenie biura (5-ciu pracowników), które odpowiadało za: podejmowanie działań na rzecz SGR, pełną obsługę jej organów, w tym KWP, prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych i szkoleniowo-doradczych dotyczących realizacji LSROR, aktywizowanie i animację lokalnej społeczności.

Organizacja naborów wniosków

- Organizacja 28 konkursów naboru wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 46 816 191,06 zł, w ramach których wpłynęły łącznie 383 wnioski na kwotę 97 374 968,98 zł.
- Przeprowadzenie 22 szkoleń z przygotowania i rozliczenia wniosków dla 344 osób.
- Udzielenie 1974 konsultacji w biurze oraz w punktach na terenie obszaru objętego LSROR.

Działania informacyjne dotyczące realizacji LSROR / działalności LGR

- Prowadzenie kampanii reklamowych w mediach,
- Wydanie ponad 10tyś. egz. materiałów informacyjno-promocyjnych
- Organizacja 19 spotkań informacyjnych na obszarze objętym LSROR.
- Udział SGR w spotkaniach i konferencjach w kraju i zagranicą, aktywna współpraca z siecią Farnet.

Szkolenia pracowników LGR i członków Zarządu

- 9 szkoleń dla pracowników oraz członków Zarządu, w ramach których zdobyli kompetencje z zakresu: realizacji osi 4 PO RYBY 2007-2015, funkcjonowania organizacji. Pracownicy biura ukończyli również szkolenie wewnętrzne z zakresu pracy z grupą, prowadzenia szkoleń i warsztatów.
- 7 szkoleń dla KWP z zakresu zasad oceny wniosków o dofinansowanie oraz pracy w grupie.
- Ponadto pracownicy i członkowie Zarządu indywidualnie uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach i spotkaniach, które odpowiadały ich zadaniom.

Dzięki zdobytej wiedzy i umiejętnościom praktycznym SGR zbudował zespół posiadający kompetencje umożliwiające przygotowanie i sprawne wdrażanie wielofunduszowej strategii w ramach podejścia RLKS w obecnym okresie programowania.

Realizacja wydarzeń promocyjnych lub kulturalnych związanych z obszarem objętym LSROR lub działalnością LGR oraz działania aktywizujące lokalną społeczność

- Organizacja, współorganizacja i uczestnictwo w 17 wydarzeniach promocyjnych.
- Organizacja 14 wydarzeń dla lokalnej społeczności.

Realizacja projektów w ramach współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej

- Przynależność do dwóch sieci LGR – krajowej i regionalnej.
- Realizacja ponadregionalnego projektu polegającego na stworzeniu Północnego Szlaku Rybackiego wraz z Centrami Promocji i Edukacji.
- Realizacja projektu polegającego na nawiązaniu przez rybaków z obszaru SGR i Północnokaszubskiej LGR współpracy, zdobyciu przez nich wiedzy w zakresie dywersyfikacji działalności rybackiej.

Doświadczenie kadr niezbędne do zarządzania LGD przedstawione zostało w powyższej tabeli oraz w załączniku nr. 16 „Informacja nt. wiedzy i doświadczenia pracowników zatrudnionych w biurze (...)”

Powyższe działania pomogły również zdobyć **doświadczenie członkom SGR**. Na bieżąco uczestniczyli oni w realizacji strategii na lata 2007-2013. Udział w konsultacjach jej treści i procesie jej wdrażania podniósł ich umiejętności w zakresie planowania strategicznego i reagowania na zagrożenia oraz zmiany zachodzące w otoczeniu. Wartością prowadzonych działań było skupienie wokół SGR liderów lokalnych, znacznej liczby podmiotów gospodarczych i organizacji działających m.in. w sferze usług turystycznych i okołoturystycznych, rybołówstwie, kulturze i sporcie. Przedsięwzięcia realizowane w ramach LSROR poszerzyły ich wiedzę oraz świadomość na temat podejścia oddolnego i wagi partycypacji społecznej, jednocześnie rozbudzając aktywność.

Członkowie uczestniczyli w szkoleniach oraz korzystali z udzielanego doradztwa w zakresie sporządzania, realizacji i rozliczania wniosków o dofinansowanie (złożono 250 projektów, z czego 119 otrzymało dofinansowanie). Poza praktycznymi umiejętnościami wnioskodawcy lepiej poznali zasady wdrażania podejścia oddolnego. Część członków zaangażowana była w ocenę projektów, dzięki czemu zdobyła doświadczenie w pracy wg obowiązujących procedur.

Do roku 2014 na terenie działania SGR funkcjonowało również LGD Partnerstwo Dorzecze Słupi, co umożliwiała członkom SGR zaangażowanie się w podobne procesy i działania w zakresie funduszu rolnego i wzmocniło doświadczenie mieszkańców i samorządów w ramach podejścia LEADER.

Poza środkami zdobytym w PO RYBY Słowińska Grupa Rybacka projekty z PO FIO 2013 (kwota: 35 993,50zł), PROW 2007-2013, (kwota: 17 101,31zł oraz 50 000,00zł) oraz POKL projekt partnerski (kwota: 651 391,20zł).

Za strategiczne działania realizowane dotychczas przez SGR uznać należy:

- osiągnięcie celów zakładanych w LSROR na lata 2007-2013 poprzez realizację w ramach konkursów założonych wskaźników produktu oraz rezultatu,
- współpracę ze społecznością lokalną, skupienie wokół SGR potencjału ludzkiego poprzez:
  - obsługę podmiotów z trzech sektorów, które składały wnioski o dofinansowanie, w tym: pomoc w rozliczaniu wniosków, zbudowanie relacji, których efektem była dalsza współpraca;
  - partnerska współpraca z przedsiębiorcami i NGO m.in. w sferze usług turystycznych i okołoturystycznych, rybołówstwie, kulturze i sporcie czego efektem jest stworzenie Słowińskiego Szlaku Rybackiego;
  - utworzenie Lokalnego Centrum Organizacji Pozarządowych, które współpracuje z NGO i JST.

W przyszłości SGR zamierza kontynuować zadania oraz rozwijać działalność, zwłaszcza w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności, w tym organizacji pozarządowych oraz turystyki wykorzystującej lokalne zasoby, przy jednoczesnym wzmocnieniu współpracy podmiotów gospodarczych i relacji międzysektorowych. Stowarzyszenie będzie zwiększać potencjał kadry i członków w celu poszerzenia katalogu możliwych do realizacji przedsięwzięć.

b. Wpływ dotychczasowych działań na sytuację na obszarze LSR

Realizacja założeń PO RYBY przyniosła korzyści dla lokalnej społeczności, a w szczególności dla środowiska rybackiego. 28 przedsiębiorców z tej branży otrzymało wsparcie na dywersyfikację działalności. Polegało ono też na rozwoju sektora okołorybackiego. Powstały nowe obiekty infrastruktury rybackiej, prowadzono akcje promujące rybackość i zawód rybaka, powstały dwa muzea związane z tym tematem. W wyniku realizacji LSROR wybudowano, wyremontowano i wyposażono 13 obiektów infrastruktury społecznej oraz podjęto 33 projekty aktywizujące lokalną społeczność. Przeprowadzono też przedsięwzięcia mające na celu wzmocnienie funkcji turystycznej. Działalność w tej branży rozwinęło lub rozpoczęło 28 podmiotów gospodarczych. Efektem działań było utworzenie 149 miejsc pracy, w tym dla grup wykluczonych społecznie.² Inne działania SGR wzmocniły opisane efekty.

Poza wymierną pomocą mieszkańcy obszaru poczuli większy wpływ na decydowanie o miejscu swojego zamieszkania. Przyniosło to zmianę świadomości w zakresie wykorzystania podejścia oddolnego w kształtowaniu lokalnych polityk, kierunków rozwoju i decydowania o ważnych sprawach dotyczących samorządów.

Wreszcie program zwrócił uwagę opinii publicznej na problemy rybaków - ich zawód znów zaistniał w świadomości mieszkańców obszaru, a konieczność włączania rybaków w pracę LGR przyniosła integrację ich środowiska.

c. Wykorzystanie potencjału

Podstawą realizacji przyszłej LSR będzie wypracowana w poprzednim okresie programowania współpraca między osobami fizycznymi, pracownikami JST, przedsiębiorcami i NGO. Dzięki podniesieniu świadomości dot. oddolnego podejścia w decydowaniu o istotnych dla lokalnych społeczności kwestiach Strategia będzie mogła odpowiedzieć na potrzeby obszaru, rozwijając podejście partycypacyjnego współzarządzania procesem. Zdobyte doświadczenia niewątpliwie wzmocniło rozpoczęty proces rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

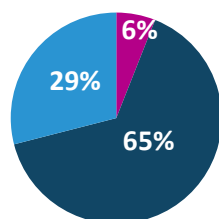
d. Reprezentatywność LGD

Do Słowińskiej Grupy Rybackiej należy 190 członków, w tym:

- 11 podmiotów należących do sektora publicznego,
- 55 podmiotów należących do sektora społecznego,
- 124 podmioty należące do sektora gospodarczego (w tym 50 podmiotów związanych z sektorem rybackim).

Wykres 1. Udział procentowy poszczególnych sektorów w strukturze Słowińskiej Grupy rybackiej (17.12.2015r.)

² Dane własne SGR.

■ Sektor publiczny
■ Sektor gospodarczy
■ Sektor społeczny

Źródło: dane własne SGR.

e. Poziom decyzyjny – Rada

Wiążące decyzje o wyborze do dofinansowania wniosków złożonych za pośrednictwem SGR wydaje Rada wybrana przez Walne Zebranie Członków. Cały proces i zasady oceny są jawne i opisane zostały w rozdziale VI LSR oraz załącznikach do wniosku: nr 9 i 10 (procedury wyboru i oceny operacji/grantobiorców) oraz nr 11 i 12 (kryteria wyboru operacji/grantobiorców wraz z procedurami).

Procedury oceny wniosków i rozpatrywania protestów oraz wybierania operacji do dofinansowania zostały opracowane przy udziale lokalnej społeczności i z uwzględnieniem uwag przedstawicieli wszystkich sektorów oraz na bazie doświadczeń SGR, która realizowała LSROR w latach 2007-2014.

f. Zasady funkcjonowania LGD

Działania Słowińskiej Grupy Rybackiej określają dokumenty wewnętrzne Stowarzyszenia:

Tabela 2. Dokumenty regulujące funkcjonowanie LGD.

Lp.	Rodzaj dokumentu	Regulowane kwestie	Sposób uchwalania i zmiany
1.	Statut SGR	<ul style="list-style-type: none"> – Cele i zasady działania Stowarzyszenia – Zasady nabywania i utraty członkostwa w SGR – Władze Stowarzyszenia – Informacje o organie odpowiedzialnym za wybór operacji – Określenie organu (WZC) kompetentnego w zakresie uchwalenia LSR i jej aktualizacji oraz Regulaminu Rady z załącznikami (procedury i kryteria wyboru operacji) 	Zmiany dokonuje Walne Zebranie Członków (WZC) zwykłą większością głosów.
2.	Regulamin pracy Biura	<ul style="list-style-type: none"> – Ramowy zakres działania i kompetencji Biura – Organizacja pracy – Opis wymaganych kompetencji poszczególnych stanowisk pracy, w tym dyrektora Biura 	Zmiany dokonuje Zarząd zwykłą większością głosów.
3.	Regulamin ustalania i wypłaty świadczeń dla członków i organów SGR	Zasady i warunki wypłaty świadczeń dla członków organów SGR związanych z wdrażaniem LSR	Zmiany dokonuje Walne Zebranie Członków zwykłą większością głosów.
4.	Regulamin Rady Słowińskiej Grupy Rybackiej	<ul style="list-style-type: none"> – Zasady funkcjonowania Rady – Zasady wyłączenia członków z oceny operacji – Szczegółowe zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji – Zasady protokołowania decyzji Rady – Procedury oraz kryteria wyboru operacji wraz ze wzorami dokumentów 	Zmiany dokonuje Walne Zebranie Członków zwykłą większością głosów.
5.	Księga Procedur Słowińskiej Rybackiej	<ul style="list-style-type: none"> – Procedury oraz kryteria wyboru operacji wraz ze wzorami dokumentów 	Zmiany dokonuje Walne Zebranie Członków zwykłą większością głosów.
6.	Polityka bezpieczeństwa w zakresie ODO	<ul style="list-style-type: none"> – Zasady dotyczące bezpieczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych – Dostęp do informacji publicznej 	Zmiany dokonuje Zarząd zwykłą większością głosów.
6.	Regulamin Zatrudniania i	<ul style="list-style-type: none"> – Zasady zatrudniania pracowników 	Zmiany dokonuje Zarząd zwykłą

g. Potencjał ludzki LGD a regulaminy Stowarzyszenia

We wskazanych w powyższym punkcie regulaminach znajdują się opisy kompetencji wymaganych na konkretnych stanowiskach w Biurze i Radzie SGR, ponadto informacje znajdują się w załącznikach do wniosku: nr 4 (dane członków Rady), nr 16 (informacja nt. wiedzy i doświadczenia pracowników biura) i nr 13 (opisy stanowisk).

VI. Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru

Metody partycypacji zastosowane w przygotowaniu niniejszego rozdziału:

World Cafe

Warsztaty konsultacyjne

Kawiarnia obywatelska

Spotkania konsultacyjne

Wysłuchanie publiczne
- debata

Skutki i wyniki użycia ww. metod: określenie rodzajów kryteriów wyboru, zdefiniowanie innowacyjności oraz uszczegółowienie kryteriów jakościowych, nadanie wagi kryteriom punktowym, ograniczenie kwoty wsparcia, zmiany w stosunku do procedur stosowanych w okresie programowania 2007-2015, ustalenie procedur oceny, wyboru wniosków oraz wnoszenia protestów od oceny i odwołań.

1. Ogólna charakterystyka przyjętych rozwiązań

W niniejszym rozdziale opisane zostały kluczowe zasady związane z procedurami i kryteriami stosowanymi przez SGR w procesie naboru, oceny wniosków i wyboru operacji do dofinansowania. Dzięki opracowanym procedurom, możliwe będzie efektywne wdrażanie LSR, poprzez sprawny i przejrzysty wybór operacji, których realizacja przełoży się bezpośrednio na osiągnięcie zawartych w LSR celów i wskaźników.

Procedury zostały wypracowane w toku konsultacji prowadzonych wśród lokalnej społeczności i osób związanych z sektorem rybactwa w oparciu o istniejące dokumenty legislacyjne. W przypadku operacji składanych w trybie konkursów oraz grantów bazą dla stworzenia zasad procesu ich oceny i wyboru były procedury funkcjonujące w okresie programowania 2007-2013 i doświadczenia z ich wdrażania (wśród osób uczestniczących w konsultacjach znaleźli się zarówno wnioskodawcy, członkowie organu SGR odpowiedzialnego za ocenę operacji składanych w ramach PO RYBY 2007-2013, jak i osoby związane wcześniej z LGD realizującą Strategię w ramach PROW 2007-2013). W przypadku elementów nieuwzględnionych w poprzedniej perspektywie (m.in. procedur wniesienia protestu, rozliczania grantów, wyboru operacji własnych) do formułowania związanych z nimi procedur wykorzystano rozwiązania zawarte w wytycznych wydanych przez odpowiednie instytucje.

a. Organ decyzyjny – Rada Słowińskiej Grupy Rybackiej

Rada jest organem decyzyjnym, do którego wyłącznych kompetencji należy ocena i wybór operacji. Opracowane procedury zapewniają jawność, demokratyczność i obiektywność postępowania oraz w jednoznaczny i przejrzysty sposób określają podział zadań i zakres odpowiedzialności na poszczególnych etapach oceny i wyboru operacji. Procedury związane z oceną i wyborem operacji do dofinansowania wraz z kryteriami podawane są do publicznej wiadomości na stronie internetowej Słowińskiej Grupy Rybackiej i nie mogą ulec zmianie w całym procesie wyboru w ramach danego naboru wniosków.

Etapy objęte procedurą oceny i wyboru operacji przez SGR oraz schemat procedur związanych z wyborem operacji w ramach LSR, wraz z komórkami uczestniczącymi w kolejnych etapach oceny i wyboru operacji, terminami oraz listą dokumentów stosowanych w procedurach, zawarty został w załącznikach do wniosku nr 9 i 10 (procedury wyboru i oceny operacji/grantobiorców) oraz nr 11 i 12 (kryteria wyboru operacji/grantobiorców wraz ze wzorami dokumentów) oraz procedury wyboru i oceny projektów własnych oraz kryteria oceny i wyboru operacji własnych wraz ze wzorami dokumentów.

2. Sposób ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru

Kryteria oceny i wyboru operacji opracowane zostały przy udziale społeczności lokalnej oraz przedstawicieli sektora rybackiego z zachowaniem zasad obowiązujących w Programie Operacyjnym Rybactwo i Morze 2014-2020 oraz Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Sposób zmiany kryteriów opisany został w załączniku do wniosku o dofinansowanie „kryteria wyboru i oceny operacji wraz z procedurą ustalania i zmiany kryteriów”.

a. Sposób ustanawiania kryteriów i ich zintegrowanie z celami i wskaźnikami LSR

Wypracowując kryteria, wzięto pod uwagę zarówno ich formę, umieszczenie ich przy odpowiednich przedsięwzięciach i wnioskodawcach, jak i zawartość merytoryczną.

- Pierwszy aspekt pozwolił na uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych, wypracowane kryteria oceny posiadają dodatkowe opisy i definicje oraz wyjaśnienia dotyczące sposobu dokonywania oceny, w których wskazane zostały wymagania konieczne do spełnienia danego kryterium. W przypadku kryteriów jakościowych na karcie oceny wskazano miejsce na uzasadnienie oceny przez członka organu decyzyjnego, a przy kryteriach mierzalnych, określono metodologię wyliczania.
- Wartość merytoryczna kryteriów związana jest z charakterystyką działań zawartych w poszczególnych przedsięwzięciach, problemami występującymi w konkretnych obszarach interwencji oraz z problemami przekrojowymi i rozwiązaniami służącymi podniesieniu jakości realizowanych przedsięwzięć oraz ich efektywności wyrażonej m.in. we wskaźnikach. Przy ich formułowaniu zwrócono uwagę na możliwości ich realizacji wynikające z kwot przeznaczonych na pojedyncze operacje i rodzaj wnioskodawców.

– Kryteria dla operacji realizowanych w ramach celu 1: Atrakcyjne miejsce zamieszkania i pobytu

W ramach celu realizowane będą operacje polegające na podniesieniu potencjału obszaru i lokalnej społeczności do organizacji życia w sferze społecznej, kultury, sportu i edukacji.

Przedsięwzięcia zaprojektowane dla celów głównego i szczegółowych odpowiadają na problemy dotyczące tej sfery opisane w diagnozie (rozdział III 3.2.1.- 3.2.4.):

- ✓ **włączeniu do projektu jak największej liczby uczestników** przy jednoczesnym ustaleniu dolnych limitów uwzględniających potencjał wnioskodawcy (głównie NGO) i kwoty wsparcia (kryterium bezpośrednio wskazujące na preferowaną liczebność grup objętych projektem- P:³ 1.1.1., 1.2.2.) i przedsięwzięć (kryteria o prezentacji produktów edukacyjnych lub zajęć w różnych placówkach i ich promocji – P 1.2.2.), w tym również na etapie ich planowania i organizacji (kryteria o działaniach partycypacyjnych, organizacji przez mieszkańców imprez i o ich aktywnym uczestnictwie, włączeniu w działania edukacyjne osób z sektora rybackiego – P: 1.1.1., 1.2.1., 1.2.2., 1.3.1.) - celu jak największej aktywizacji lokalnej społeczności, pobudzenia w jej członkach poczucia więzi z obszarem i jego kulturą i chęci do wspólnych działań na rzecz jego rozwoju. Kryteria mają odzwierciedlenie we wskaźnikach, nawiązując do nich bezpośrednio (liczba uczestników) lub pośrednio (liczba odbiorców działań, liczba korzystających z infrastruktury),
- ✓ **uwzględnieniu w operacjach grup defaworyzowanych**, których przedstawione wyżej problemy dotyczą w szczególności sposób – kryteria o udziale osób z grup defaworyzowanych, uruchomieniu środków ułatwiających dostęp do uczestnictwa w przedsięwzięciach oraz inwestycjach w infrastrukturę w miejscowościach do 1000 mieszkańców (na potrzeby ustalenia efektywnych kryteriów zgodnych ze specyfiką obszaru, zmieniono preferencje dotyczące inwestycji w infrastrukturę w miejscowościach do 5tyś. mieszkańców, ponieważ na terenie SGR występuje tylko jedna taka miejscowość i pozostawienie tego progu nie wpłynęłoby na zrównoważenie rozwoju między małymi miejscowościami a relatywnie silnymi wsiami gminnymi), wykorzystania jej przez wnioskodawcę do organizacji imprez oraz dostosowania do potrzeb seniorów i niepełnosprawnych (P: 1.1.1., 1.3.1.). Kryteriom odpowiadają wskaźniki o udziale grup defaworyzowanych w podejmowanych działaniach i korzystaniu przez nie z infrastruktury),
- ✓ **poszerzeniu i uatrakcyjnieniu oferty edukacyjnej, kulturalnej czy sportowej** – kryteria o liczbie form realizowanych wydarzeń, innowacyjności w zakresie form wydarzeń i produktów edukacyjnych, ich prezentacji czy tematyce oraz o ilości różnych form w ramach pojedynczych przedsięwzięć, organizacji imprez w obiektach infrastruktury objętej wsparciem (P: 1.2.1., 1.2.2., 1.3.1.). Wskaźniki nawiązujące do kryteriów mówią o liczbie realizowanych wydarzeń i liczbie operacji nastawionych na innowacyjność. Dodatkowe zadania w tym zakresie będą realizowane w ramach projektów współpracy SGR, których wskaźniki dotyczą liczby działań edukacyjno-promocyjnych związanych z rybactwem i tradycją obszaru.
- ✓ **promocji obszaru jako miejsca zamieszkania i pobytu** poprzez nawiązanie do jego kultury, w tym tradycji rybackich - kryteria o upublicznianiu stworzonych materiałów na temat obszaru, informacji na temat zorganizowanych imprez i wydarzeń oraz o prezentowaniu produktów edukacyjnych w placówkach pełniących funkcje edukacyjno-kulturalne, zaangażowaniu w działania osób związanych z sektorem rybackim, żeglarzy, lokalnych twórców i mieszkańców wykorzystujących lokalne zasoby mającym na celu

³ Przedsięwzięcie.

wzmocnienie przekazu i profesjonalizację przedsięwzięć (P.: 1.2.1., 1.2.2.) Wskaźniki nawiązujące do kryteriów mówią o liczbie realizowanych przedsięwzięć oraz ilości odbiorców.

- ✓ **ustaleniu standardów wsparcia udzielanego organizacjom pozarządowym** pełniącym funkcję animatorów lokalnej społeczności – kryteria związane z potencjałem podmiotów świadczących usługi na rzecz sektora społecznego w zakresie doświadczenia i kwalifikacji pracowników i współpracy z innymi podmiotami, w tym jednostkami samorządów terytorialnych (P.: 1.2.1.). Wskaźniki nawiązujące do kryteriów dotyczą ilości działań edukacyjnych kierowanych do NGO oraz liczby podmiotów objętych wsparciem.

– **Kryteria dla operacji realizowanych w ramach celu ogólnego 2: Efektywne zarządzanie zasobami i rozwój gospodarczy**

Przedsięwzięcia realizowane w ramach celu są odpowiedzią na problemy związane z problemami opisanymi w rozdziale III pkt. 1.1., 2.2., 2.3. i 2.4.

Wprowadzone kryteria pomagają wykreować projekty, które będą kompleksowo odpowiadać na opisane problemy. Zmierzają one do:

- ✓ **poszerzenia środowiska związanego z gospodarką, w tym o osoby z grup defaworyzowanych**, które mają ograniczone możliwości finansowe w zakresie zakładania własnej działalności, przez co niewykorzystywana jest ich kreatywność, a w przypadku osób związanych z sektorem rybactwa, w tym również pracowników – świadomość perspektyw w zakresie wykorzystania wodnego potencjału obszaru, mogące przełożyć się na uatrakcyjnienie lokalnego rynku – kryteria premiujące wnioskodawców poniżej 35 roku życia i kobiety (P: 2.1.1., 2.3.3. i 2.3.4.). Wskaźniki uwzględniają liczbę nowo powstałych przedsiębiorstw,
- ✓ **aktywizacji jak największej liczby przedsiębiorców, osób i podmiotów**, którzy swoją działalność związali z obszarem SGR i pracują na jego rzecz, wyrównania szans na ich rozwój, zmniejszenia ryzyka odpływu kapitału zbudowanego za pomocą środków programowych z terenu objętego LSR– kryteria o długości okresu prowadzenia działalności na obszarze oraz premiujące wnioskodawców, którzy nie otrzymali dotychczas wsparcia lub skorzystali z niego w niewielkim stopniu (P: 2.1.2., 2.2.1., 2.3.1., 2.3.3. i 2.3.4.) oraz o większym wkładzie własnym wnioskodawców, którzy prowadzą już działalność (P: 2.2.1.). Wskaźniki uwzględniają liczbę operacji polegających na rozwoju przedsiębiorstw, liczbę nowopowstałych firm,
- ✓ **podniesienia kapitału finansowego lokalnej społeczności**, w tym osób należących do grup defaworyzowanych poprzez tworzenie dla nich miejsc pracy dających im stały dochód i pozwalających na rozwój zawodowy, a w dalszej perspektywie również związany z samodzielnym prowadzeniem działalności – kryteria o tworzonych miejscach pracy oraz o zatrudnianiu osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (P: 2.1.1., 2.1.2., 2.3.3. i 2.3.4.). Wskaźniki nawiązujące do kryteriów dotyczą nowo utworzonych miejsc pracy, w tym dla grup defaworyzowanych;
- ✓ **wzmocnienia współpracy między różnymi sektorami i podmiotami gospodarczymi**, dzięki czemu wzrośnie konkurencyjność lokalnych przedsiębiorców, którzy zyskają nowych klientów (osoby korzystające z usług partnerów) oraz kontrahentów, rozwinie się kompleksowość ofert, wzmocnione zostaną poszczególne grupy interesu – kryteria o liczbie i o poszerzeniu grona partnerów projektu i tworzonej w jego ramach oferty (P: 2.3.2., 2.3.5.), wpisaniu się w ponadlokalną sieć (P: 2.3.5.), o wpisaniu się w istniejący produkt turystyczny (P: 2.3.3.) i wskaźniki związane z liczbą sieci i szlaków objętych pomocą, liczbą przystępujących do nich nowych podmiotów oraz liczbą osób, korzystających z różnych usług w ramach sieci.
- ✓ **włączenia małych miejscowości w proces rozwoju**, zwłaszcza w aspekcie turystyki, która może stać się źródłem zarobkowania dla mieszkańców obszarów wiejskich, posiadających w tym zakresie duży i niewykorzystany potencjał przyrodniczy, kulturowy i architektoniczny (wiele wsi zachowało swój pierwotny układ, znajdują się w nich stare obiekty związane z historią obszaru), jednak przez niewystarczające zagospodarowanie (niewielka ilość inwestycji w małych wsiach, problemy komunikacyjne) nie są one atrakcyjne dla turystów – kryterium o tworzeniu lub modernizowaniu infrastruktury turystycznej w miejscowościach do 1000 mieszkańców oraz o wykorzystaniu jej w promocji obszaru (np. poprzez organizację imprez) (2.3.1.),
- ✓ **podniesienia jakości i dostępności usług**, co przełoży się na większą konkurencyjność i rentowność firm, w szczególności poprzez wykorzystanie przez nie zasobów lokalnych – kryteria związane z innowacyjnością (P: 2.1.1., 2.1.2., 2.3.2., 2.3.4.), z korzystaniem z zasobów lokalnych (P: 2.1.1., 2.1.2., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4.), z kompleksowością i atrakcyjnością oferty wydłużającą sezon turystyczny (P: 2.1.2., 2.3.3., 2.3.5.), ułatwieniem dostępu do usług mieszkańcom miejscowości do 1000 mieszkańców (P: 2.1.1.). Dodatkowo

wprowadzono kryterium innowacyjności w zakresie tworzenia infrastruktury turystycznej. Wskaźniki powiązane, to liczba utworzonych miejsc noclegowych liczba operacji nastawiona na innowacje.

- ✓ **zachowania lub podniesienia jakości stanu środowiska naturalnego**, które wpływa zarówno na życie i zdrowie ludności, jak i na atrakcyjność obszaru – kryteria w przedsięwzięciu związanym z zachowaniem i ochroną zasobów przyrodniczych obszaru oraz przywracaniem stanu zniszczonych lub ochroną zagrożonych degradacją elementów środowiska (2.2.1.) dotyczące standardów i efektywności realizacji operacji (doświadczenie i okres działalności wnioskodawcy na obszarze SGR, rekomendacje odpowiednich instytucji odnoszące się do potrzeby realizacji operacji), podnoszenia świadomości mieszkańców w zakresie ekologii, premiowanie operacji, które w szczególny sposób przyczynią się do osiągnięcia celu 2.2.: Zachowanie stanu środowiska naturalnego, różnicowania projektów poprzez zwiększenie liczby wnioskodawców (kryterium nt. liczby dofinansowanych wcześniej wniosków) oraz kryteria w ramach przedsięwzięcia polegającego na rozwijaniu działalności gospodarczej (P: 2.1.2.) na temat instalacji urządzeń pozwalających na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zastosowanie urządzeń i rozwiązań zmniejszających niekorzystny wpływ na środowisko. Wskaźniki odpowiadające kryteriom wiążą się z liczbą przedsięwzięć polegająca na zachowaniu i ochronie zasobów przyrodniczych i obszarów chronionych objętych operacjami.
- **Kryteria dla operacji realizowanych w ramach celu ogólnego 3: Rozwój zrównoważonego rybactwa i wykorzystanie jego potencjału.**

Choć sektor rybactwa pozostaje jedną z głównych gałęzi gospodarki na obszarze, od wielu lat boryka się z problemami związanymi z limitami ochronnymi dotyczącymi połowu ryb i nierozwiniętym dostatecznie rynkiem obrotu produktami rybactwa. Dywersyfikacja działalności wymaga natomiast kapitału oraz, w coraz większym stopniu, kreatywności w kreowaniu ofert atrakcyjnych zarówno dla mieszkańców, jak i turystów.

W celu zniwelowania podstawowych problemów w ramach przedsięwzięć realizowanych w celu 3 wprowadzono odpowiednie kryteria wyboru zmierzające do:

- ✓ **zaangażowania w realizację przedsięwzięć jak największej ilości osób związanych z sektorem rybactwa i działających na obszarze SGR**, co ma wpłynąć na zwiększenie kapitału różnych podmiotów sektora – kryteria premiujące wnioskodawców związanych z sektorem rybactwa (3.2.1.), wnioskodawców, którzy dłuższy czas działają na obszarze oraz którzy nie otrzymali dotychczas wsparcia lub skorzystali z niego w małym stopniu (3.1.1., 3.2.1.), ograniczające wnioskowaną kwotę dofinansowania (3.2.1.). Wskaźniki odpowiadające kryteriom to liczba przedsięwzięć polegająca na dywersyfikacji źródeł dochodów osób związanych z sektorem rybactwa oraz liczba przedsięwzięć polegająca na tworzeniu lub rozwijaniu łańcuchów dostaw produktów rybactwa,
- ✓ **zróżnicowania zatrudnienia osób związanych z sektorem rybactwa** – kryterium na temat tworzenia nowych miejsc pracy przez podmioty dywersyfikujące działalność oraz zatrudnienia osób z grup defaworyzowanych, w tym byłych pracowników sektora rybackiego (3.1.1., 3.2.1.). Wskaźniki związane z kryteriami dotyczą liczby utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy.
- ✓ **podniesienia jakości świadczonych usług**, zwiększających atrakcyjnych nowych i rozwijanych ofert – kryteria związane z innowacyjnością (P: 3.1.1., 3.2.1.), z wykorzystaniem zasobów lokalnych, zintegrowaniem z produktami turystycznymi (P: 3.1.1.), ograniczeniem negatywnego wpływu prowadzonej działalności na środowisko naturalne i zmiany klimatyczne (P: 3.1.1.) oraz poszerzaniem współpracy z innymi podmiotami w zakresie rozwijania łańcuchów dostaw (P: 3.2.1.), które ma wpłynąć na utrzymanie lub podniesienie jakości produktów rybackich. Wskaźniki odpowiadające kryteriom dotyczą liczby operacji innowacyjnych oraz zmniejszenia presji na środowisko i negatywnego wpływu na zmiany klimatu.

Preferencje dla operacji mających pozytywny wpływ na sektor rybacki zostały uwzględnione również w ramach przedsięwzięcia związanego z zakładaniem lub rozszerzaniem działalności wykorzystującej potencjał wodny obszaru poprzez premiowanie wnioskodawców należących do tego sektora.

3. Innowacyjność

Każdy cel ogólny LSR realizuje cel przekrojowy PROW 2015-2020 dotyczący innowacyjności poprzez wprowadzenie odpowiednich kryteriów punktowych. Skala ocen oparta jest o zasięg terytorialny oddziaływania kryterium, natomiast zakres merytoryczny, w jakim należy rozpatrywać innowacyjność, czyli jej definicje, zostały dostosowane do rodzajów przedsięwzięć.

Tabela 3. Definicje innowacyjności w przedsięwzięciach realizowanych w ramach LSR

Innowacyjność w przedsięwzięciach związanych z zakładaniem lub rozwojem działalności gospodarczej, w tym dywersyfikacją działalności rybackiej i rozwijaniem łańcuchów dostaw (P: 2.1.1., 2.1.2., 2.3.4., 3.1.1., 3.2.1.)

Definicja. Operacja jest innowacyjna w skali: obszaru SGR: 3pkt., gminy: 2pkt., miejscowości: 1pkt., z tym, że innowacyjność dotyczy głównego zakresu lub celu operacji i oznacza: wytworzenie nowej usługi lub produktu, dotychczas nie oferowanego/produkowanego w obrębie ww. obszarów, zastosowanie nowych sposobów organizacji lub zarządzania, wcześniej nie stosowanych w obrębie ww. obszarów lub zrealizowanie inwestycji, jakiej dotychczas nie było na ww. obszarach.

Uzasadnienie. Ze względu na szeroki zakres możliwych do realizacji przedsięwzięć, wprowadzono szeroką definicję innowacyjności, w którą może wpisać się każdy wnioskodawca zdecydowany na wdrażanie nowatorskich pomysłów. Wprowadzenie nowych usług/produktów na lokalny zniweluje problem niewystarczającej ilości usług dla ludności, wdrożenie nowatorskich sposobów zarządzania podniesie efektywność i konkurencyjność firm, a realizacja inwestycji, jakich dotychczas nie było przyczyni się do przyspieszenia rozwoju całego obszaru. Ze względu na peryferyjność terenu oraz na wysokość dotacji i intensywność pomocy przyjęto, że innowacyjność powinna być badana w odniesieniu do miejscowości (podejmowanie działalności, zwłaszcza w małych miejscowościach), gminy (zróżnicowany poziom rozwoju gmin) oraz obszaru SGR (operacje przyczyniające się do ogólnego rozwoju obszaru).

Innowacyjność w przedsięwzięciach związanych z rozwojem oferty turystycznej (P:2.3.2.)

Definicja. Operacja jest innowacyjna, tj.: zakłada stworzenie lub rozwój produktu: związanego z tematyką, która dotychczas nie była wykorzystywana w działalności turystycznej: na obszarze SGR: 3pkt., gminy: 2pkt., zorganizowanego w formie, której dotychczas nie wykorzystywano: na obszarze SGR: 3pkt., w gminie: 2pkt.

Uzasadnienie. Przedsięwzięcie dotyczy operacji powiązanych mających wybiegać poza standardową działalność podmiotów z branży turystycznej. Istotne, aby nie skupiały się one wyłącznie na znanych i mało atrakcyjnych dla turysty usługach, ale wprowadzały innowacyjne produkty „przyciągające” klientów i promujące obszar. W celu zwiększenia efektywności działań podmiotów turystycznych premiowane będzie też wdrożenie nowych form świadczenia usług—obecnie brakuje różnego rodzaju sieci, a współpraca między przedsiębiorcami jest nikła, co hamuje rozwój kompleksowych usług. Skala oddziaływania innowacyjności na gminę została wprowadzona ze względu na różny stopień rozwoju samorządów w turystyce (zakłada się, że osiągną ją podmioty z gmin położonych w południowej części obszaru SGR), natomiast poziom dotyczący całego obszaru ma zachęcić wnioskodawców do jak największego wzbogacenia tworzonej oferty i poszukiwania rozwiązań poza obszarem SGR.

Innowacyjność w przedsięwzięciach związanych z promocją obszaru (1.2.1., 1.2.2, 1.3.1.)

Definicja. Operacja zakłada innowacyjne formy prezentacji lokalnych zasobów w skali: obszaru SGR: 5 pkt., gminy: 3 pkt., z tym, że innowacyjność oznacza: wykorzystanie form prezentacji, jakich dotychczas nie wykorzystywano w obrębie wskazanych obszarów.

Uzasadnienie. Przedsięwzięcie 2.1.2. dotyczy organizacji imprez, podczas których prezentowane będą produkty związane z lokalnymi zasobami. Innowacyjność ma dotyczyć form ich prezentacji, tak aby zwrócić na nie uwagę zwłaszcza młodszych mieszkańców. Nie wskazano przy tym konkretnych sposobów prezentacji, ponieważ w gminach wprowadzano dotychczas różne jej formy – stąd skala punktowa przewidująca innowacyjność oddziaływującą na obszar jednego JST. Zastosowanie rozwiązań innowacyjnych w skali obszaru ma na celu wprowadzenie nowych trendów w mało urozmaicone obecnie przekazy związane z wiedzą o lokalnej kulturze i tradycji.

Definicja. Operacja zakłada wykorzystanie innowacyjnych form edukacyjnych lub stworzenie innowacyjnych produktów edukacyjnych w skali: obszaru SGR: 5pkt., gminy: 3pkt., mniejszym niż gmina – 1pkt., z tym, że innowacyjność oznacza wykorzystanie form edukacyjnych lub stworzenie produktów edukacyjnych, jakich dotychczas nie wykorzystywano w obrębie wskazanych obszarów.

Uzasadnienie. Innowacyjność narzędzi i form edukacyjnych ma podobne zastosowanie, jak w przypadku form prezentacji – jej celem jest zainteresowanie i zaintrygowanie odbiorcy historią i kulturą obszaru oraz ułatwienie w przyswajaniu przez niego wiedzy. Obecnie głównymi produktami służącymi edukacji w tym zakresie są książki. Wprowadzenie kryterium pozwoli na uzupełnienie narzędzi o produkty łączące zabawę z nauką i poszerzenie grona ich odbiorców. Skala ocen kończy się na obszarze mniejszym niż gmina, gdyż placówki edukacyjno-kulturalne są wyposażone w podobne pomoce w różnym stopniu, dlatego istotne jest, aby zapoczątkować w nich proces unowocześniania form i narzędzi edukacyjnych, a z drugiej strony podnosić ich poziom poprzez wprowadzanie zupełnie nowych na obszarze rozwiązań w tym zakresie.

Definicja. Operacja jest innowacyjna w skali: obszaru SGR-5pkt., gminy-3pkt. Innowacyjność oznacza: stworzenie zbiorów lub wydawnictw o tematyce lub obszarze, które nie

były dotychczas wykorzystywane w podobnych przedsięwzięciach, wykorzystanie form prezentacji dotychczas nie wykorzystywanych w obrębie wskazanych obszarów.

Uzasadnienie. Ponownie pojawia się innowacyjność w formach prezentacji zbiorów. Wprowadzono natomiast nową zasadę o wykorzystaniu tematyki związanej z obszarem lub nawiązaniu do terenu, o których dotąd nie było żadnych opracowań. Daje to duże możliwości wnioskodawcom, ponieważ ilość materiałów związanych z lokalnym dziedzictwem jest mała i w przeważającej części znajduje się w muzeach. Uzupełnienie ich o nowe informacje, pochodzące również od mieszkańców i przeniesienie do różnych, bardziej dostępnych placówek przyczyni się do upowszechnienia wiedzy o lokalnej kulturze w pomijanym dotąd zakresie.

Definicja. Wnioskodawca w ramach projektu zaplanował organizację wydarzeń o charakterze innowacyjnym w wymiarze: obszaru SGR: 6pkt., gminy: 4pkt., miejscowości: 2pkt., z tym, że innowacyjność oznacza organizację innowacyjnych form wydarzeń lub wykorzystanie tematyki, która nie była dotąd poruszana przy organizacji podobnych wydarzeń lub wykorzystanie nowoczesnych narzędzi lub technologii.

Uzasadnienie. Kryterium dotyczy działań dodatkowych w ramach budowy, przebudowy lub wyposażenia infrastruktury społecznej i ma na celu wprowadzenie dobrych praktyk integracyjnych do społeczności lokalnych. Infrastruktura ma służyć mieszkańcom, jednak często zdarza się, że nie jest ona wykorzystywana – dotyczy to zwłaszcza mniejszych miejscowości. Wysoka punktacja za innowacyjność w skali obszaru oraz zwiększone wymagania dot. jej zakresu w porównaniu do innych przedsięwzięć są uwarunkowane rodzajem wnioskodawcy (podmioty publiczne), który dysponuje odpowiednimi środkami i narzędziami do organizacji nowatorskich wydarzeń oraz zmotywowaniem JST do zintensyfikowania aktywizacji mieszkańców. Zakłada się, że innowacyjność w skali miejscowości dotyczyć będzie projektów realizowanych we wsiach do 1000 mieszkańców.

Innowacyjność w przedsięwzięciach związanych z infrastrukturą turystyczną (2.3.1.)

Definicja. Operacja jest innowacyjna w skali: obszaru SGR: 4pkt., gminy: 2pkt., z tym, że innowacyjność polega na: utworzeniu infrastruktury, której dotychczas nie było w obrębie ww. obszarów lub nadaniu istniejącej infrastrukturze nowych funkcji i zastosowań, jakich dotychczas nie było w obrębie ww. obszarów lub wykorzystaniu jej do organizacji wydarzeń promujących obszar w odniesieniu do ww. terenów.

Uzasadnienie. W związku z tym, że infrastruktura na obszarze jest ciągle rozwijana, istnieje potrzeba jej unowocześniania i wprowadzania nowatorskich rozwiązań w jej funkcjonowaniu, tak by spełniała obowiązujące standardy w zakresie turystyki i rekreacji. Należy również zwiększyć jej rolę w promocji obszaru. Skala ocen odpowiada sytuacji na obszarze obejmującym zarówno gminy o dobrze rozwiniętej sieci tego typu obiektów, jak jednostki, w których turystyka i związana z nią infrastruktura dopiero się rozwijają.

4. Formy wsparcia operacji w ramach LSR

W ramach opracowanej Lokalnej Strategii Rozwoju zaplanowano następujące formy wsparcia operacji:

- operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD,
- projekty grantowe,
- operacje własne.

Dla ww. poszczególnych form wsparcia określone zostały rodzaje przedsięwzięć w ramach poszczególnych celów LSR, wielkość środków planowana na ich realizację oraz planowane do osiągnięcia wskaźniki produktu i rezultatu, szczegółowo opisane w rozdziale V. Cele i wskaźniki.

Ponadto, opracowane zostały zgodne z obowiązującymi przepisami, procedury zapewniające przejrzysty proces oceny i wyboru operacji. Szczegóły dotyczące przyjętych rozwiązań, w tym kryteria oceny operacji opisane zostały w załącznikach do wniosku o wybór LSR nr 9 i 10 (procedury wyboru i oceny operacji/grantobiorców) oraz nr 11 i 12 (kryteria wyboru operacji/grantobiorców wraz z procedurami) oraz procedury wyboru i oceny projektów własnych oraz kryteria oceny i wyboru operacji własnych wraz ze wzorami dokumentów.

5. Ustalanie wysokości wsparcia na realizację operacji w ramach LSR

W wyniku konsultacji oraz doświadczeń ustalono, że wsparcie (premia) na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 przyznawane będzie w kwocie 60.000 PLN. Wysokość premii uzasadniona jest następującymi przesłankami:

- charakterem przedsięwzięcia polegającego na założeniu działalności, a więc prowadzeniu jej początkowo w ograniczonym wymiarze niewymagającym dużych nakładów finansowych,

- możliwością późniejszego wnioskowania przez beneficjentów o dotacje na rozwój przedsiębiorstwa, w tym o większe kwoty, pozwalające na poszerzenie działalności stabilnej już firmy,
- niedoświadczaniem większości wnioskodawców w otwieraniu i prowadzeniu działalności, co może wpłynąć na niewłaściwe oszacowanie przez nich swoich możliwości, czy popytu na ich usługi – każe to przyjąć założenie, że część z nowych przedsiębiorstw może nie utrzymać się na rynku, dlatego przeznaczanie większych dotacji na ich powstanie rzutowałoby na efektywność dystrybucji środków,
- niedoświadczaniem większości wnioskodawców w realizacji podobnych projektów i możliwymi trudnościami przy rozliczaniu większych kwot.

Ustalenie przez SGR wysokości premii dla danej operacji będzie się odbywać poprzez sprawdzenie, czy wnioskowana kwota premii jest równa kwocie premii określonej przez SGR. Jeśli wnioskowana kwota premii nie będzie odpowiadać wysokości wsparcia przyznawanego na rozpoczynanie działalności gospodarczej określonej w LSR, tj. nie będzie równa kwocie 60.000 PLN, wówczas nie będzie możliwe udzielenie wsparcia. Dodatkowo, w wyniku konsultacji przeprowadzonych ze społecznością lokalną, ustalono poziomy intensywności dla przedsięwzięć.

Tabela 4. Kwoty i intensywność wsparcia dla operacji realizowanych w ramach LSR

Rodzaj beneficjenta i forma wsparcia	Kwota i intensywność wsparcia dla jednej operacji i uzasadnienie
1.1.1. Realizacja inicjatyw na rzecz integracji lokalnej społeczności	
1.2.1. Popularyzacja dziedzictwa lokalnego	
– NGO, – małe granty, – PROW	– wsparcie na poziomie 100%: słaba kondycja finansowa organizacji oraz działanie na rzecz lokalnej społeczności, – do 15 000zł na zadanie grantowe związane z działaniami edukacyjnymi i do 10 000zł na zadanie związane z organizacją imprez: mały potencjał większości organizacji do prowadzenia dużych przedsięwzięć oraz aktywizacja mniejszych lub słabszych organizacji (ograniczenie do 15tyś. zł niwelujące ryzyko wyczerpania limitu przez silniejsze podmioty wnioskujące o większe kwoty).
1.1.2. Rozwój potencjału NGO	
2.3.5. Rozwijanie szlaków turystycznych związanych z rybactwem	
– NGO – operacja własna/otwarty konkurs – PROW, RYBY	– wsparcie na poziomie 98% - wprowadzenie wkładu własnego , – do 50 000zł na operację - minimalna kwota konieczna do zrealizowania planowanych wskaźników ustalonych dla przedsięwzięcia w okresie dwóch lat od podpisania umowy o dofinansowanie.
1.2.2. Zachowanie i promocja rybackiego charakteru obszaru	
– podmioty publiczne i NGO – otwarty konkurs – RYBY	– wsparcie na poziomie 85% 75% działanie niekomercyjne na rzecz lokalnej społeczności, – do 50 000zł na operację - mały potencjał większości organizacji do prowadzenia dużych przedsięwzięć, ograniczenie do 50tyś. zł niwelujące ryzyko wyczerpania limitu przez silniejsze podmioty wnioskujące o większe kwoty (sektor publiczny)
1.3.1. Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej, zwłaszcza służącej integracji i edukacji lokalnej społeczności	
– podmioty publiczne, – otwarty konkurs	– wsparcie na poziomie 63,63% uwarunkowane przepisami dot. PROW 2015-2020, – do 400 000zł na operację – ograniczenie środków do konkretnej kwoty w celu umożliwienia otrzymania dotacji jak największej liczbie wnioskodawców, środki pozwalające na realizację średniej inwestycji.
2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze	
– podmioty gospodarcze – otwarty konkurs	– wsparcie na poziomie 70% (punkty za większy wkład własny) – niski kapitał małych firm, konieczność zatrudnienia co najmniej jednego pracownika, dodatkowe warunki związane ze spełnieniem kryterium innowacyjności, – do 300 000zł na operację – możliwość realizacji inwestycji, dodatkowe warunki związane ze spełnieniem kryterium innowacyjności.
2.2.1. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych obszaru oraz przywracanie stanu zniszczonych lub ochrona zagrożonych degradacją elementów środowiska	
– podmioty publiczne i NGO, – otwarty konkurs – RYBY	– wsparcie na poziomie 75% 85% - działanie niekomercyjne na rzecz lokalnej społeczności, – do 300 tys. zł na operację – wysoki koszt przedsięwzięć dot. ochrony środowiska.
2.3.1. Tworzenie, rozwój i wyposażenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej historycznie lub terytorialnie związanych z działalnością rybacką	

– podmioty publiczne, – otwarty konkurs	– wsparcie na poziomie 75% 85%: działanie niekomercyjne na rzecz lokalnej społeczności, – do 300 000zł na operację – wysoki koszt inwestycji infrastrukturalnych.
2.3.2. Rozwój kompleksowej oferty turystycznej	
– podmioty gospodarcze – otwarty konkurs	– wsparcie na poziomie 70% - zachęcenie podmiotów do nawiązywania współpracy, działanie będzie miało korzystny wpływ na cały obszar SGR, – do 200 tys. zł na operację: kwota umożliwiająca przeprowadzenie zarówno większej kampanii promocyjnej jak i inwestycji, w zależności od rodzaju wniosków.
2.3.4. Podejmowanie lub rozwój działalności gospodarczej związanej z wodnym potencjałem obszaru, 3.1.1. Dywersyfikacja źródeł dochodów osób związanych z sektorem rybactwa, 3.2.1. Rozwijanie łańcuchów dostaw produktów sektora rybackiego	
– podmioty gospodarcze, – otwarty konkurs	– wsparcie na poziomie 50% - operacja o charakterze komercyjnym, – do 300 000zł na operację – możliwość realizacji inwestycji.

VII. Plan działania

Metody partycypacji zastosowane w przygotowaniu niniejszego rozdziału:

Wywiady indywidualne

Dni otwarte, pokazy uliczne, festyny

Spotkania konsultacyjne

Wysłuchanie publiczne - debata

Zogniskowany wywiad grupowy

Skutki i wyniki użycia ww. metod: ustalenie czasu realizacji poszczególnych wskaźników produktu, oszacowanie kwot koniecznych do osiągnięcia wskaźników w ramach poszczególnych przedsięwzięć.

Funkcją planu działania jest wyznaczenie czasu osiągnięcia celów LSR przy uwzględnieniu wielkości dostępnego budżetu. Zadanie to zostanie realizowane poprzez umiejscowienie wyodrębnionych kwot w poszczególnych etapach wdrażania LSR i będzie warunkowane planem wdrożenia sekwencji działań zmierzających do podniesienia potencjału wnioskodawców i jakości ich usług.

1. Cel 1: Atrakcyjne miejsce zamieszkania i pobytu będzie realizowany głównie przez przedsięwzięcia skierowane do organizacji pozarządowych, których słaba kondycja stała się przesłanką do opracowania dla nich dodatkowych form wsparcia umożliwiającego im ciągły kontakt z lokalnym grantodawcą (małe granty) udzielanego w mniejszych i łatwiejszych do rozliczenia kwotach (10tyś., 15tyś. zł) przy jednoczesnym wysokim poziomie wsparcia (100%) – podobne rozwiązania wprowadzono w przedsięwzięciu 1.2.1 (50tyś. zł i 75% 85% wsparcia). Nabory zostaną wyprzedzone działaniem związanym z prowadzeniem ośrodka wsparcia dla organizacji (1.1.2.), tak, aby przygotować je do realizacji operacji. Pierwszy konkurs dotyczyć będzie organizacji imprez. Forma promocyjno-edukacyjna, jaką są imprezy, pozwoli zainteresować ich działalnością mieszkańców, którzy chętniej będą angażować się w ich dalsze inicjatywy. W drugim etapie przewiduje się osiągnięcie wskaźników dotyczących bardziej skomplikowanych projektów edukacyjnych oraz powierzenia większych kwot wsparcia przy obniżeniu w jednym z konkursów intensywności, by w ostatnim okresie, kiedy potencjał organizacji wystarczająco wzrośnie, zupełnie zrezygnować z całkowitego finansowania ich działań i nakłonić je do rozważenia kwestii korzystania z wolontariatu czy ekonomizacji niektórych swoich usług (możliwość zakładania działalności w ramach celu 2) oraz, przez wprowadzenie elementu rywalizacji z podmiotami publicznymi, zmotywować do planowania jak najlepszych jakościowo przedsięwzięć. Równoległe do opisanych działań rozwijany będzie Północny Szlak Rybacki, a wraz z Centrum Promocji i Edukacji - miejscem spotkań i aktywizacji sektora społecznego. Ponadto w trzecim etapie przewidywane jest zakończenie inwestycji infrastrukturalnych, których produkty będą mogły być wykorzystane w samodzielnej już działalności organizacji.
2. Osiągnięcie celu 2: Efektywne zarządzanie zasobami i rozwój gospodarczy uzależnione jest przede wszystkim od podmiotów gospodarczych, dlatego założono, że już w pierwszym okresie realizacji LSR powstanie i rozwinie się dość duża część firm, które poruszą lokalny rynek i zapewnią nowe miejsca pracy. Jednocześnie rozdział środków, zaplanowano w taki sposób, aby z późniejszych dotacji mogły skorzystać też

młode przedsiębiorstwa powstałe na początkowym etapie wdrażania LSR, których właściciele w możliwie krótkim czasie zorganizowali swoją działalność. W drugim etapie przewiduje się osiągnięcie większości wskaźników, jednak pozostawiono możliwość rozpoczęcia działalności przez osoby, które podejmą decyzję o założeniu firmy w późniejszym czasie, również wskutek ciągłej promocji uzyskanych produktów i efektów. Końcowe przedsięwzięcie ma na celu wykorzystanie zbudowanego potencjału w tworzeniu sieci współpracy między wzmocnionymi przedsiębiorstwami.

3. Rozwój zrównoważonego rybactwa i wykorzystanie jego potencjału musi opierać się na silnym sektorze rybackim, którego przedstawicielom potrzeby jest jednak impuls do poszukiwania skutecznych rozwiązań w rozwijaniu działalności opartych na jego zasobach. Dlatego działania związane z dywersyfikacją i rozwijaniem łańcuchów dostaw prowadzone będą w powiązaniu z międzynarodowym projektem współpracy polegającym na wymianie doświadczeń w zakresie obrotu produktami rybackimi, włączenia sektora w sferę turystyki i rozwoju wędkarstwa. W związku dużą kompleksowością przedsięwzięć, przewidziano, że wskaźniki będą osiągnane równomiernie we wszystkich okresach wdrażania LSR, z naciskiem na dwa ostatnie etapy, kiedy działania wspierające przyniosą oczekiwane efekty.

Tempo osiągania pożądanych wskaźników w przypadku większych projektów, w tym infrastrukturalnych, będzie kontrolowane dzięki wprowadzeniu kryterium związanego z terminem złożenia wniosku o płatność, co pozwoli na osiągnięcie celów strategii w odpowiednim czasie.

VIII. Budżet

Metody partycypacji zastosowane w przygotowaniu niniejszego rozdziału:

Skutki i wyniki użycia ww. metod: podział budżetu na poszczególne cele i przedsięwzięcia, ustalenie wysokości kwot przeznaczonych na jedną operację oraz intensywności wsparcia.

Budżet LSR został ustalony zgodnie z przepisami oraz przy udziale lokalnej społeczności, w tym sektora rybackiego. Wysokość i poziom wsparcia warunkowane są rodzajem wnioskodawcy, a wyjaśnienia co do ich ustalania znajdują się w rozdziale VI LSR oraz materiałach z konsultacji będących załącznikiem do wniosku o wybór LSR.

Tabela 5. Podział środków na realizację LSR.

	Wnioskodawca	Wysokość środków (zł)	Program	Forma wsparcia	Maks. wsparcie	
					zł	%
Cel ogólny 1: Atrakcyjne miejsce zamieszkania i pobytu: 6 700 000zł						
CSZ:⁴ 1.1. Wspieranie aktywności mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu						
1.1.1	sektor społeczny	100 000	PROW	małe granty	15 000	100
1.1.2		50 000		op. własna/ konkurs	50 000	98
CSZ: 1.2. Zachowanie dziedzictwa i kształtowanie tożsamości lokalnej						
1.2.1	sektor społeczny	60 000	PROW	małe granty	10 000	100
1.2.2	sektor społeczny i publiczny	400 000	RYBY	konkurs	50 000	75 85
CSZ: 1.3. Rozwój infrastruktury społecznej oraz kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej						
1.3.1	sektor publiczny	2 400 000	PROW	konkurs	400 000	63,63
CSZ: 1.4. Wzmacnianie trójsektorowej współpracy w ramach partnerstwa lokalnego						

⁴ Cel szczegółowy.

1.4.1	LGD	2 850 000	RYBY	funkcjonowanie i aktywizacja	2 850 000	95
1.4.2		214 800		projekt współpracy	214 800	100
Cel ogólny 2: Efektywne zarządzanie zasobami i rozwój gospodarczy: 12 240 000						
CSZ: 2.1. Tworzenie i rozwój działalności, w szczególności opartych o zasoby, kulturę i specyfikę obszaru						
2.1.1	sektor społeczny, mieszkańcy	1 080 000	PROW	konkurs	60 000	100
2.1.2	sektor gospodarczy	3 030 000			300 000	70 ⁵
CSZ: 2.2. Zachowanie stanu środowiska naturalnego						
2.2.1	brak ograniczeń	600 000	RYBY	konkurs	300 000	75 85
CSZ: 2.3. Zwiększenie atrakcyjności i różnorodności turystycznej obszaru						
2.3.1	sektor publiczny i społeczny	2 700 000	RYBY	konkurs	300 000	75-85
2.3.2	sektor gospodarczy	200 000	PROW		200 000	70
2.3.3	sektor społeczny, mieszkańcy	1 080 000			60 000	100
2.3.4	sektor gospodarczy, społeczny, mieszkańcy	1 600 000	RYBY		300 000	50
2.3.4	sektor społeczny	50 000			op. własna/ konkurs	50 000
Cel ogólny 3: Rozwój zrównoważonego rybactwa i wykorzystanie jego potencjału: 8 310 000						
CSZ: 3.1. Wykorzystanie rybackiego potencjału obszaru						
3.1.1	sektor rybacki	6 081 200	RYBY	konkurs	300 000	50
CSZ: 3.2. Zachowanie sektora rybackiego						
3.2.1	sektor gospodarczy, społeczny, mieszkańcy	1 100 000	RYBY	konkurs	300 000	50
3.2.2	LGD	70 000		Projekt współpracy	70 000	100

X. Zintegrowanie

1. Zintegrowanie z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami

Wszystkie cele szczegółowe i przedsięwzięcia LSR są zintegrowane z: PROW 2014-2020 oraz RYBY 2014-2020, a ich treść została opracowana na podstawie wynikającej z ww. programów legislacji unijnej i krajowej.

W zakres PROW 2014-2020: Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich, cel szczegółowy 6B: Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich, działanie: wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR wpisują się cele i przedsięwzięcia LSR: CO 1: CSZ 1.1. Wspieranie aktywności mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu, P: 1.1.1. Realizacja inicjatyw na rzecz integracji lokalnej społeczności, 1.1.2. Rozwój potencjału NGO; CSZ1.3. Rozwój infrastruktury społecznej oraz kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej, P: 1.3.1. Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej, zwłaszcza służącej integracji i edukacji lokalnej społeczności, CSZ1.4. Wzmacnianie trójsektorowej współpracy w ramach partnerstwa lokalnego, P: 1.4.1. Koszty bieżące i animacja, CO2: CSZ2.1. Tworzenie i rozwój działalności, w szczególności opartych o zasoby, kulturę i specyfikę obszaru, P: 2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności, 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze, CSZ2.3. Zwiększenie atrakcyjności i różnorodności turystycznej obszaru, P: 2.3.2. Rozwój kompleksowej oferty turystycznej, 2.3.3. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie turystyki, z wykorzystaniem kulturowych i przyrodniczych zasobów lokalnych; **działanie: zachowanie dziedzictwa lokalnego:** CO1: CSZ1.2. Zachowanie dziedzictwa i kształtowanie tożsamości lokalnej, P: 1.2.1. Popularyzacja dziedzictwa lokalnego.

⁵ Przyznawana jest premia punktowa za większy wkład własny wnioskodawcy.

Ponadto cele i przedsięwzięcia realizowane w ramach LSR są zgodne z celami przekrojowymi PROW 2014-2020, a jej wskaźniki i kryteria zapewniają bezpośrednie osiągnięcie wskaźników celów przekrojowych programu:

- cele przekrojowe ochrona środowiska oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu realizuje przedsięwzięcie: 2.2.1. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych obszaru oraz przywracanie stanu zniszczonych lub ochrona zagrożonych degradacją elementów środowiska, w ramach którego przewidziano m.in. zachowanie różnorodności biologicznej, zabezpieczenie obszarów objętych szczególnymi formami ochrony przyrody, usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich gromadzenia; oczyszczanie wód wykorzystywanych w hodowli ryb, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii oraz działania edukacyjne. Ponadto w przedsięwzięcia związane z rozwojem gospodarczym wprowadzono kryterium premiujące operacje, które zakładają zastosowanie rozwiązań zmniejszających presję na środowisko i zmiany klimatyczne (P: 2.1.2. 3.1.1.). Wskaźniki przyczyniające się do osiągnięcia celu: liczba przedsięwzięć polegająca na zachowaniu i ochronie zasobów przyrodniczych obszaru oraz liczba obszarów chronionych objętych realizowanymi operacjami.
- cel przekrojowy innowacyjność realizują wszystkie cele LSR: cel 1., którego założeniem jest m.in. popularyzacja dziedzictwa lokalnego z uwzględnieniem innowacyjnych form realizacji działań edukacyjno-promocyjnych, wystawienniczych oraz narzędzi i technologii; cel 2. oraz cel 3., w ramach których preferowane będą operacje innowacyjne ze względu na rodzaj wprowadzanych usług, realizowanych inwestycji, sposobu zarządzania w przedsiębiorstwach. Przy działaniach związanych z rozwojem infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej badana będzie jej unikalność w skali obszaru SGR, nadanie jej nowych funkcji i jej wykorzystanie w promocji. W ramach poszczególnych celów szczegółowych i przedsięwzięć wprowadzono kryteria wyboru odnoszące się do innowacyjności oraz wskaźniki produktu: liczba operacji nastawiona na innowacje (P: 1.2.1., 1.2.2., 2.1.1., 2.1.2., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.4., 3.1.1. i 3.2.1.).

W zakres RYBY 2015-2020: Priorytet 4: Zwiększanie zatrudnienia i spójności terytorialnej i jego ramach cele:

- *podnoszenie wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz wspieranie różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim* wpisują się cele i przedsięwzięcia LSR: CO2, CSZ 2.3. Zwiększenie atrakcyjności i różnorodności turystycznej obszaru, P: 2.3.4. Podejmowanie lub rozwój działalności gospodarczej związanej z wodnym potencjałem obszaru, CO 3, CSZ 3.1. Wykorzystanie rybackiego potencjału obszaru, P: 3.1.1. Dywersyfikacja źródeł dochodów osób związanych z sektorem rybactwa, CSZ 3.2. Zachowanie sektora rybackiego, P: 3.2.1. Rozwijanie łańcuchów dostaw produktów sektora rybackiego,
- *wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzeniu miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury oraz powierzenie społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym i zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską* wpisują się następujące cele i przedsięwzięcia LSR: CO3, CSZ3.2. Zachowanie sektora rybackiego, P: Wspieranie tworzenia łańcucha dostaw produktów rybackich (projekt międzynarodowy polegający na wymianie doświadczeń w zakresie podnoszenia wartości produktów rybackich i propagowania innowacyjności w tworzeniu łańcuchów dostaw, wykorzystania potencjału sektora rybackiego w turystyce, organizowania warunków do rozwoju wędkarstwa),
- *wspieranie i wykorzystanie atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu* wpisuje się: CO2, CSZ2.2. Zachowanie stanu środowiska naturalnego, P: 2.2.1. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych obszaru oraz przywracanie stanu zniszczonych lub ochrona zagrożonych degradacją elementów środowiska,
- *propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego* wpisują się cele i przedsięwzięcia LSR: CO1: CSZ1.2. Zachowanie dziedzictwa i kształtowanie tożsamości lokalnej, P: 1.2.2. Promowanie i zachowanie rybackiego charakteru obszaru, CSZ1.4. Wzmacnianie trójsektorowej współpracy w ramach partnerstwa lokalnego, P: 1.4.2. Promowanie dziedzictwa rybackiego.

Ponadto wszystkie cele szczegółowe i przedsięwzięcia LSR: 1.1.: Wspieranie aktywności mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu (1.1.1. Realizacja inicjatyw na rzecz integracji lokalnej społeczności, 1.1.2. Rozwój potencjału NGO), 1.2. Zachowanie dziedzictwa i kształtowanie tożsamości lokalnej (1.2.1. Zachowanie i popularyzacja dziedzictwa lokalnego, 1.2.2. Promowanie i zachowanie rybackiego charakteru obszaru); 1.3.: Rozwój infrastruktury społecznej oraz kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej (1.3.1. Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej, zwłaszcza służącej integracji i edukacji lokalnej społeczności); 1.4. Wzmacnianie trójsektorowej współpracy w ramach partnerstwa lokalnego (P: 1.4.1. Koszty bieżące i animacja, 1.4.2. Promowanie dziedzictwa rybackiego – projekt współpracy); 2.1. Tworzenie i rozwój działalności, w szczególności opartych o zasoby, kulturę i specyfikę obszaru (2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności, 2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze), 2.2. Zachowanie stanu środowiska naturalnego (2.2.1. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych obszaru oraz przywracanie stanu zniszczonych lub ochrona zagrożonych degradacją elementów środowiska), 2.3.: Zwiększenie atrakcyjności i różnorodności turystycznej obszaru (2.3.1. Tworzenie, rozwój i wyposażenie

infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej historycznie lub terytorialnie związanych z działalnością rybacką, 2.3.2. Rozwój kompleksowej oferty turystycznej, 2.3.3. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie turystyki, z wykorzystaniem kulturowych i przyrodniczych zasobów lokalnych, 2.3.4. Podejmowanie lub rozwój działalności gospodarczej związanej z wodnym potencjałem obszaru, 2.3.5. Rozwijanie szlaków turystycznych związanych z rybactwem); 3.1.: Wykorzystanie rybackiego potencjału obszaru (3.1.1. Dywersyfikacja źródeł dochodów osób związanych z sektorem rybactwa), 3.2. Zachowanie sektora rybackiego (3.2.1. Rozwijanie łańcuchów dostaw produktów sektora rybackiego, 3.2.2. Wspieranie tworzenia łańcucha dostaw produktów rybackich)

są zintegrowane z następującymi dokumentami planistycznymi i strategiami obowiązującymi na szczeblu samorządów gminnych objętych LSR:

- **Strategią Rozwoju Miasta Ustka do 2020 roku:** K1: Zrównoważony rozwój społeczności lokalnej: tworzenie projektów wspomagających rozwój zajęć pozaszkolnych, wspieranie edukacji nieformalnej wszystkich grup wiekowych, rozwój oferty kulturalnej na poziomie lokalnym skierowanej do mieszkańców i turystów, wspieranie aktywności społecznej, podejmowanie działań mających na celu niedopuszczenie do wykluczenia społecznego, zwiększenie roli dziedzictwa kulturowego jako czynnika rozwoju miasta poprzez poprawę jego architektonicznego wizerunku, inwestycje dostosowujące obiekty dziedzictwa kulturowego, modernizacja infrastruktury portowej i poprawa dostępności do Portu, K2: Zrównoważony rozwój przestrzeni publicznej: promocja naturalnych form przyrody i terenów chronionych oraz cennych elementów krajobrazu przyrodniczego, modernizacja infrastruktury portowej i poprawa dostępności do Portu; K3: Rozwój gospodarki miasta: rewitalizacja atrakcyjnych obiektów zabytkowych i przeznaczenie ich na funkcje turystyczne, rozwijanie oferty uzdrowskiej poprzez inwestycje w infrastrukturę i urządzenia, rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, wypracowanie kompleksowego produktu turystycznego, oparcie rozwoju gminy na funkcji turystycznej i uzdrowskiej, rozwój turystyki kwalifikowanej, wodnej, uzdrowskiej, morskiej;
- **Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Ustka:** CS2.1.: Poprawa i budowa infrastruktury turystyczno-uzdrowskiej, CS2.3.: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości podmiotów gospodarczych, tworzenie nowych miejsc pracy: inspirowanie powiązań kooperacyjnych, samoorganizacji przedsiębiorców i rolników, rybaków, przedsiębiorców, CS3.1.: Poprawa stanu infrastruktury społecznej: K: rewitalizacja zabytków, budowa, modernizacja i wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-rekreacyjne, sportowe, historyczne, poprawa estetyki wsi; CS3.2.: Podniesienie poziomu edukacji dzieci i młodzieży, kształcenie ustawiczne dorosłych, CS3.5.: Aktywizacja i integracja mieszkańców, K: współpraca i wsparcie działań organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, organizacja imprez integracyjnych oraz: **Programem ochrony środowiska dla Gminy Ustka na lata 2007 -2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014:** cel 5: Upowszechnianie wiedzy o środowisku, lokalnych zasobach, cel6: zachowanie różnorodności biologicznej gminy na poziomie gatunkowym i ekosystemowym oraz ochrona i zrównoważone jej wykorzystanie,
- **Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica na lata 2015-2020:** COp1: Budowanie lokalnej więzi społecznej: wzrost poziomu tożsamości lokalnej, promowanie aktywności organizacji pozarządowych, działania na rzecz integracji społeczności lokalnej, podjęcie działań dotyczących aktywizacji osób starszych, organizacja różnorodnych imprez kulturalno-sportowych; rewitalizacja przestrzeni publicznej; rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjno-turystycznej COp3: Zwiększenie tożsamości i świadomości lokalnej; zwiększenie jakości funkcjonowania obiektów kultury, CS: Przedsiębiorczość i dogodne warunki do inwestowania filarami rozwoju gospodarczego Gminy Kobylnica; CS: Czyste środowisko, rozwinięta infrastruktura techniczna gminy oparta o odnawialne źródła energii oraz **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobylnica:** rozwój funkcji turystyki sportu i rekreacji, organizacja ruchu turystycznego; rozwój funkcji agroturystycznych, rekreacyjne wykorzystanie zbiorników wodnych, wyeksponowanie elementów kultury materialnej i środowiska oraz tożsamości historycznej gminy,
- **Strategią Rozwoju Gminy Słupsk na lata 2015-2020:** CO1.1.2.: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, działania: promocja idei współpracy i partnerstwa branżowego wśród przedsiębiorców z terenu Gminy, wsparcie procesów wdrażania innowacji, w tym technologicznych; CO1.2.2.: Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej, CO2.1.2.: Aktywizacja osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym, CO2.1.3: Poprawa poziomu i jakości współpracy lokalnej społeczności z instytucjami społecznymi i organizacjami pozarządowymi; budowa i modernizacja infrastruktury dla osób niepełnosprawnych oraz **Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Słupsk na lata 2014 –2017 z perspektywą na lata 2018 -2021:** P1.: Zachowanie zasobów wodnych, P2.: Zachowanie zasobów przyrody, P7.: Racjonalne wykorzystanie zasobów, P8.: Prowadzenie edukacji ekologicznej,
- **Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kępice na lata 2007-2015:** cel5.1.: Stworzenie bazy lokalowej, będącej podstawą planowania i wdrażania systemu rozwiązywania problemów społecznych: budowa obiektów sportowych, stworzenie i wyposażenie zaplecza do prowadzenia działalności kulturalnej, **Strategią przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą Gminy Kępice do 2025.:** CO1.1.1.: Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości w obszarze specjalizacji regionalnej, CS2.1.: Rozwinięta oferta turystyczna skupiona na

agroturystyce i turystyce leśnej-CO.2.1.2. Rozszerzona oferta turystyczna-rozwoj bazy turystycznej oraz innowacyjnych produktów turystycznych, CO2.2.1.: Wsparcie i wypromowanie inicjatyw na rzecz postaw obywatelskich i przedsiębiorczości; CO3.1.3.: Wdrożone atrakcyjne oferty spędzania wolnego czasu oraz **Strategią Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą Gminy Kępice do 2025.:** CS1.1.: Poprawione warunki inwestowania i prowadzenia działalności gosp. ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji regionalnej;

- **Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Smołdzino na lata 2015-2020:** Cele: Podjąć działania: do wszechstronnego rozwoju całego społeczeństwa gminy oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży, w kierunku poprawy stanu technicznego i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej; w kierunku efektywniejszego wykorzystania walorów Słowińskiego Parku Narodowego i rzeki Łupawy dla rozwoju turystyki, w kierunku zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców; Stworzyć warunki: dla rozwoju różnych form edukacji dla osób w wieku poprodukcyjnym, do integracji społeczności lokalnych i pobudzenia ich aktywności społecznej, do zmniejszenia bezrobocia; Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi, Stworzyć sprawny system promocji gminy oraz działać na rzecz rozwoju produktów lokalnych oraz **Strategią Rozwoju Turystyki i Promocji Gminy Smołdzino:** CO1: Przyspieszenie rozwoju gospodarczego i usług turystyki wiejskiej i aktywnej, CS2.3.: Poprawa stanu infrastruktury społecznej i wizerunku wsi,

dokumentami obowiązującymi na szczeblu samorządów powiatowego i wojewódzkiego:

- **Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słupskiego na lata 2013-2020:** CSZ: Poprawa dostępu osób niepełnosprawnych do usług społecznych, CSZ: Wzrost aktywności mieszkańców powiatu; CSIV: Rozwoj społeczeństwa obywatelskiego, CSZ: Wspieranie aktywności społecznej, CSZ: Zwiększenie wsparcia merytorycznego dla organizacji pozarządowych; CSZ: Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych poprzez wzrost aktywności zawodowej mieszkańców powiatu oraz **Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Słupskiego na lata 2012-2020:** CSZ4.1.: Podjąć działania w kierunku równomiernego rozwoju (...) oraz stworzyć warunki dla korzystniejszego gospodarowania w rolnictwie, leśnictwie, rybactwie morskim i śródlądowym CSZ4.2.: Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej oraz lepiej wykorzystać istniejące szlaki komunikacyjne, CSZ5.1.: Poprawa jakości ochrony środow. na terenie powiatu słupskiego, CSZ5.3.: Ochrona dolin rzecznych dla zachowania cennych walorów przyrodniczych sprzyjających rozwojowi turystyki,
- **Strategią Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020:** CO2.3.: Organizacje pozarządowe jako partner w realizacji zadań publicznych, CO3.1.: Wysoka aktywność społeczna i zawodowa seniorów; **Regionalnym Programem Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomoranie:** P2.1.: Silny sektor pozarządowy, P2.2.: Regionalna wspólnota, P2.3.: Przestrzeń dla aktywności, CSZ1.: Wysoki poziom zatrudnienia, P1.1.: Aktywność zawodowa bez barier, P1.2.: Fundamenty przedsiębiorczości, **Programem Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020:** Cel I: Środowisko dla zdrowia: ochrona mieszkańców województwa i ich mienia przed zagrożeniami naturalnymi i skutkami katastrof naturalnych; Cel II: Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz aktywacja rynku na rzecz środowiska (...), Cel III: Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody (...) oraz **Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020:** COp1.1.: Wysoka efektywność przedsiębiorstw: upowszechnienie innowacji w przedsiębiorstwach i transfer wiedzy do gospodarki, COp1.3.: Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna: rozwój sieciowych i kompleksowych produktów turystycznych, stworzenie rozpoznawalnej, wysokiej jakości oferty kulturalnej; COp2.1.: Wysoki poziom zatrudnienia: wspieranie rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw; COp2.2.: Wysoki poziom kapitału społecznego: systemowe wspieranie potencjału organizacji pozarządowych, podnoszenie poziomu tożsamości regionalnej i lokalnej oraz integracja społeczności lokalnych, aktywne uczestnictwo w kulturze, sporcie i rekreacji, kompleksowa rewitalizacja i rozwój przestrzeni publicznych; COp3.2.: Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna: wsparcie przedsięwzięć z zakresu efektywności energetycznej, wsparcie przedsięwzięć z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii;

oraz dokumentami krajowymi: **Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020:** P1.2.: Wspieranie edukacji innej niż formalna ukierunkowanej na kooperację, kreatywność i komunikację społeczną, P2.2.: Rozwoj i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej, P2.3.: Wzmocnienie integracji i solidarności społecznej, P4.1.: Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej, P4.2.: Wzmocnienie roli kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym, **Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030:** Cel 2.: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne zrównoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich regionów, Cel 4.: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski, **Strategią Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020:** P1.2.: Zwiększanie zatrudnienia mieszkańców bez konieczności zmiany ich miejsca zamieszkania, P1.3.: Rozwoj przedsiębiorczości i pozarolniczych miejsc pracy z wykorzystaniem potencjału endogenicznego obszarów wiejskich, P1.4.: Zapobieganie i ograniczanie

wykluczenia społecznego oraz aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich, P2.4.: Rozwój infrastruktury społ. zapewniającej mieszkańcom dostęp do dóbr i usług publicznych, P3.1.: Utrzymanie i poprawy jakości bazy produkcyjnej rolnictwa i rybactwa, P5.1.: Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich, P5.2.: kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego, P5.3.: Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom, P5.5. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach wiejskich, **Strategią Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”**: CSZ2: Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy: kształtowanie kultury innowacyjnej oraz szersze włączenie społeczeństwa w proces myślenia kreatywnego i tworzenia innowacyjnego, **Strategią Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowisko**: K1.3.: Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna, K2.6.: Wzrost znaczenia odnawialnych źródeł energii, K3.4.: Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych, K3.5.: Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy oraz **Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020**: cel1.: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, cel2.: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.

2. Zintegrowanie wewnętrzne LSR

a. Łączenie różnych sektorowych i dziedzinowych interwencji (integracja pozioma)

Zintegrowanie LSR polega na zaplanowaniu kompleksowych działań, których realizacja może zniwelować słabe strony i zagrożenia wskazane w analizie SWOT realizowanych przy zaangażowaniu różnych grup interesu oraz wykorzystaniu różnorodnych metod.

W ramach LSR wykazano główne obszary wymagające interwencji:

- **społeczność** – integracja i aktywizacja mieszkańców, budowa tożsamości lokalnej, rozwój oferty kulturalnej, sportowej i edukacyjnej, wsparcie grup defaworyzowanych,
- **turystyka** – rozwój i tworzenie przedsiębiorstw, zwiększenie wykorzystania przez przedsiębiorców lokalnych zasobów, wprowadzanie innowacyjnych usług i rozwiązań, wydłużenie sezonu turystycznego, popularyzacja sportów wodnych,
- **rybactwo** – zachowanie znaczenia sektora poprzez zaangażowanie należących do niego podmiotów w rozwój łańcuchów dostaw produktów rybactwa i ich sprzedaży oraz edukację związaną z organizacją działalności rybackiej, współpraca z innymi podmiotami, a także poprzez zróżnicowanie źródeł zarobkowania osób czerpiących przychody z działalności rybackiej.

Ponadto zwrócono uwagę na rozwój gospodarczy terenu objętego LSR (działalności niezwiązanych z turystyką i rybactwem) oraz ochronę środowiska. Oba te zagadnienia wiążą się ze wszystkimi wymienionymi wyżej obszarami, dlatego zostaną opisane przy okazji ich charakterystyki.

Rozwiązywanie problemów dotyczących wymienionych obszarów interwencji wymaga zaangażowania różnych sektorów, których wspólne i powiązane działania mogą przyczynić się do poprawy sytuacji na terenie. Szczególną rolę powierzono przy tym następującym grupom interesu:

- **podmiotom należącym do sektora rybackiego** – ze względu na ich znaczenie ekonomiczne i społeczno-kulturalne dla obszaru oraz potencjał, który może być wykorzystany w różnych branżach;
- **podmiotom należącym do branży turystycznej** – ze względu na ich liczbę oraz różnorodność (są podmioty gospodarcze i społeczne współpracujące z sektorem publicznym), wielość dziedzin, którymi się zajmują (usługi zakwaterowania, agroturystyka, rozrywka, itp.),
- **podmiotom zajmującym się działalnością związaną ze sportami wodnymi** – ze względu na potencjał wodny na obszarze (morze, jeziora, rzeki, sztuczne zbiorniki), warunki sprzyjające uprawianiu sportów wodnych (m.in. charakterystyka rzek pozwalająca na organizację spływów kajakowych i wędkarstwa, odpowiednie do uprawiania żeglarstwa, windsurfingu i kitesurfingu warunki atmosferyczne) oraz niewykorzystany potencjał w tym względzie,
- **podmiotom należącym do sektora społecznego** – ze względu na ich „bliskość” mieszkańców, obecność w ich strukturach osób czujących odpowiedzialność za miejsce swojego zamieszkania, a także rozwijające się trendy w organizacji życia społecznego polegające na wykorzystywaniu, podejścia oddolnego, wolontariatu czy idei ekonomii społecznej.

Jednak, aby działania opisanych podmiotów były skuteczne, potrzebne jest ich wsparcie w realizacji ukierunkowanych przedsięwzięć. Zostanie to osiągnięte poprzez wprowadzenie zakresów tematycznych dotowanych projektów oraz koniecznych lub preferowanych warunków, które będzie trzeba spełnić, aby móc otrzymać wsparcie, wyrażonych we wskaźnikach i kryteriach. LSR przewiduje zatem rozwiązania pozwalające na krzyżowanie i łączenie w sekwencje interwencji w ww. dziedziny. Dodatkowo zaprojektowano **działania dla**

podmiotów sektora publicznego, które ze względu na doświadczenie oraz możliwości prawno-administracyjne posiadają ogromny wpływ na sytuację obszaru, a ich polityka i realizowane w jej ramach przedsięwzięcia decydują o kierunkach jego rozwoju oraz dla **mieszkańców**. Dodatkowo uwzględniono włączenie **grup defaworyzowanych**.

3. Działania w zakresie organizacji życia społecznego

Zaangażowane podmioty i sposób ich włączenia do działań zmierzających do realizacji celu	Kompleksowość działań zmierzająca do zniwelowania słabych stron i zagrożeń związanych z sytuacją społeczną w analizie SWOT
<p>Cel ogólny 1: Atrakcyjne miejsce zamieszkania i pobytu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Słaby rozwój instytucjonalny organizacji pozarządowych: <ul style="list-style-type: none"> – realizacja projektu w ramach przedsięwzięcia 1.1.2. polegającego na wsparciu merytorycznym i instytucjonalnym organizacji pozarządowych, – wskaźniki produktu o liczbie działań edukacyjnych skierowanych do organizacji pozarządowych i o ilości działań informacyjnych związanych z projektem oraz wskaźnik rezultatu na temat liczby organizacji objętych wsparciem (1.1.2.), – możliwość realizacji przez organizacje projektów w ramach przedsięwzięć: 1.1.1., 1.2.1. (granty, wsparcie do 100%) oraz 1.2.2. (konkurs, wsparcie do 85% 75%), – wysokie wymagane standardy dotyczące podmiotu świadczącego usługi wsparcia dla organizacji – kryteria wyboru w przedsięwzięciu 1.1.2., – <i>możliwość zakładania przez organizacje działalności gospodarczej lub jej rozwijanie (2.1.1., 2.1.2., oraz w ramach celu: 2.3. związanego z turystyką i celu 3.2. związanego z sektorem rybactwa).</i>⁶ ▪ Pogłębiająca się apatia i izolacja osób wykluczonych społecznie: <ul style="list-style-type: none"> – kryterium o uczestnictwie w wydarzeniach edukacyjnych osób należących do grup defaworyzowanych (seniorów, niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży) w skali co najmniej 20% (1.1.1.), – kryterium o środkach ułatwiających dostęp do uczestnictwa w oferowanych wydarzeniach edukacyjnych (np. dowóz, opieka nad dziećmi, wybór obiektu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych) (1.1.1.), – kryterium o uczestnictwie w wydarzeniach edukacyjnych osób z grup defaworyzowanych (seniorów, niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży) w skali co najmniej 20% (1.1.1.). – kryterium o inwestycjach w miejscowościach do 1000 mieszkańców (1.3.1.), – kryterium o zatrudnieniu osób należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy w ramach przedsięwzięć: 2.1.1., 2.1.2., 2.3.3., 2.3.4., 3.1.1., 3.1.2.). ▪ Rosnące koszty edukacji i uprawiania sportu oraz niestabilna sytuacja finansowa kraju wpływająca na ograniczenie środków na politykę społeczną i kulturową: <ul style="list-style-type: none"> – przeniesienie zadań związanych ze sportem i kulturą na organizacje pozarządowe – realizacja projektów przez NGO (1.1.1., 1.2.1., 1.2.2.),
<p>Cel szczegółowy 1.1.: Wspieranie aktywności mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu</p>	
<p>Przedsięwzięcia: 1.1.1. Realizacja inicjatyw na rzecz integracji lokalnej społeczności 1.1.2. Rozwój potencjału NGO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacje pozarządowe nieprowadzące działalności gospodarczej: <ul style="list-style-type: none"> – realizacja przez nie zadań grantowych polegających na organizacji różnych form edukacyjnych (1.1.1.), – realizacja projektu polegającego na wsparciu innych organizacji pozarządowych (1.1.2.). ▪ Mieszkańcy – kryterium w ramach przedsięwzięcia 1.1.1. o wykorzystaniu form partycypacyjnych na etapie planowania projektu grantowego. ▪ Grupy defaworyzowane: <ul style="list-style-type: none"> – kryterium o środkach ułatwiających dostęp do uczestnictwa w oferowanych wydarzeniach edukacyjnych (np. dowóz, opieka nad dziećmi, wybór obiektu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych) (1.1.1.), – kryterium o uczestnictwie w wydarzeniach edukacyjnych osób z grup defaworyzowanych (seniorów, niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży) w skali co najmniej 20% (1.1.1.). 	
<p>Cel szczegółowy LSR: 1.2. Zachowanie dziedzictwa i kształtowanie tożsamości lokalnej</p>	
<p>Przedsięwzięcia: 1.2.1. Zachowanie i popularyzacja dziedzictwa lokalnego 1.2.2. Promowanie i zachowanie rybackiego charakteru obszaru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacje pozarządowe i sektor publiczny <ul style="list-style-type: none"> – realizacja przez nie operacji polegających na tworzeniu 	

⁶ Działania wspierające odnoszące się bezpośrednio do obszarów interwencji związanych z turystyką i sektorem rybactwa.

innowacyjnych produktów edukacyjnych związanych z rybołówstwem, rybactwem śródlądowym, akwakulturą i sektorem okołorybackim, edukacji morskiej i żeglarskiej, tworzeniu kolekcji, zbiorów i wystaw istotnych materiałów dokumentujących dziedzictwo historyczno-kulturowe, tworzeniu opracowań, zbiorów informacji, baz danych, publikacji na temat dziedzictwa kulturowego obszaru zależnego od rybactwa (1.2.2.),

- wydawanie rekomendacji dla operacji polegających na tworzeniu zbiorów, kolekcji, wystaw (kryterium, 1.2.2. – zbiory materiałów i dokumentacji).
- Ponadto **organizacje pozarządowe nieprowadzące działalności gospodarczej** – realizacja przez nie zadań grantowych polegających na organizacji imprez promujących obszar pod kątem jego historii, kultury lub jako miejsca atrakcyjnego dla mieszkańców oraz imprez i wydarzeń związanych z dziedzictwem lokalnym (1.2.1.).
- Ponadto **sektor publiczny**: włączanie podmiotów publicznych w rozpowszechnianie produktów edukacyjnych (kryterium, 1.1.2.).
- **Mieszkańcy i podmioty gospodarcze** – zaangażowanie w organizację imprez lokalnych twórców lub mieszkańców wykorzystujących lokalne zasoby poprzez prezentację podczas imprez wytwarzanych przez nich dzieł i produktów lub mieszkańców niebędących członkami grantobiorców poprzez pomoc w organizacji imprez (kryterium, 1.2.1.).
- **Sektor rybacki** – włączenie w tworzenie produktów edukacyjnych osób związanych z rybołówstwem, rybactwem śródlądowym, akwakulturą i sektorem okołorybackim poprzez korzystanie z ich wiedzy, udział w ich promocji i uczestnictwo w wydarzeniach edukacyjnych (kryterium, 1.2.2.).

Cel szczegółowy: 1.3. Rozwój infrastruktury społecznej oraz kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej

Przedsięwzięcie: 1.3.1. Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej, zwłaszcza służącej integracji i edukacji lokalnej społeczności

- dotowanie na poziomie 75% 85% operacji związanych z zajęciami edukacyjnymi i zachowaniem oraz promocją kultury obszaru (1.2.2.).
- **Niewielki udział sektora prywatnego i NGO w zakresie świadczenia usług kulturalnych, niski stopień wykorzystania innowacyjnych form przekazu:**
- przeniesienie zadań związanych z kulturą na organizacje pozarządowe – realizacja projektów przez NGO (1.1.1., 1.2.1., 1.2.2.) oraz oferta Centrum Promocji i Edukacji w ramach Północnego Szlaku Rybackiego (1.4.2.) i działania edukacyjno-informacyjne LGD przewidziane projekcie współpracy związanym z rybactwem (3.2.2.),
- możliwość podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej związanej z kulturą przez podmioty prywatne (2.1.1., 2.1.2.),
- kryterium o włączeniu osób z sektora rybackiego do działań związanych z tworzeniem produktów edukacyjnych związanych z rybactwem (1.2.2.),
- kryterium o innowacyjności w zakresie tworzenia zbiorów lub wydawnictw związanych z lokalnym dziedzictwem o tematyce lub obszarze, które nie były dotychczas wykorzystywane w podobnych przedsięwzięciach lub wykorzystania form prezentacji, jakich dotychczas nie wykorzystywano w obrębie wskazanych obszarów (1.2.2.),
- kryterium o innowacyjności w zakresie wytworzenia nowej usługi lub produktu, zastosowania nowych sposobów organizacji lub zarządzania lub zrealizowania inwestycji (2.1.1., 2.1.2., oraz w ramach celu: 3.1. opisanym przy działaniach związanych z sektorem rybackim).
- **Sytuacja finansowa samorządów:**
- dofinansowanie na poziomie 75% 85% realizacji operacji infrastrukturalnych (1.3.1., 2.3.1.), edukacyjnych i związanych z kulturą (1.2.2.),
- działania polegające na rozwoju przedsiębiorczości (2.1.1., 2.1.2.,), których efektem będzie zwiększenie liczby przedsiębiorców oraz wzrost dochodów podatkowych gmin.
- **Wąska oferta edukacyjno - kulturalna dla dzieci i młodzieży oraz seniorów, szczególnie w małych wsiach:**
- realizacja projektów edukacyjnych o różnorodnej tematyce (1.1.1., 1.2.2.), wydarzeń i imprez promocyjnych (1.2.1.),
- kryterium o działaniach partycypacyjnych na etapie planowania projektów edukacyjnych realizowanych w ramach grantów (1.1.1.),
- kryterium o włączeniu mieszkańców, w tym lokalnych twórców i osób wykorzystujących lokalne zasoby w prezentację dzieł i produktów podczas imprez promujących obszar lub w organizację imprez (1.2.1.).
- **Niedostateczny rozwój infrastruktury społecznej i sportowej w małych miejscowościach, w szczególności placówek służby zdrowia, placówek kulturalnych, obiektów sportowych:**

- **Sektor publiczny** – realizacja operacji polegających na budowie lub przebudowie lub wyposażeniu ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej, zwłaszcza służącej integracji i edukacji lokalnej społeczności.
- **Mieszkańcy**
  - udział w działaniach partypacyjnych związanych z inwestycją w infrastrukturę (kryterium),
  - udział w wydarzeniach zaplanowanych przez sektor publiczny w/na obiektach infrastruktury będącej przedmiotem operacji (kryterium)
- **Grupy defaworyzowane**
  - przystosowanie infrastruktury będącej przedmiotem operacji do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych (działanie i kryterium),
  - preferencje dla inwestycji w miejscowościach do 1000 mieszkańców (kryterium).

Cel szczegółowy: 1.4. Wzmacnianie trójsektorowej współpracy w ramach partnerstwa lokalnego

Przedsięwzięcia:

1.4.1. Koszty bieżące i aktywizacja

1.4.2. Projekt współpracy: Promowanie dziedzictwa rybackiego

▪ **Podmioty:**

- **organizacje pozarządowe**
- **podmioty ekonomii społecznej,**
- **gospodarcze z branży turystycznej,**
- **gospodarcze z branży związanej ze sportami wodnymi,**
- **gospodarcze związane z sektorem rybackim:**
- ✓ realizacja projektu współpracy pn.: „Rozwój i udoskonalenie Północnego Szlaku Rybackiego” polegająca na działaniach edukacyjnych, działaniach promocyjnych, budowie, rozbudowie lub doposażeniu infrastruktury Centrów Edukacji i Promocji oraz rozbudowie lub doposażeniu infrastruktury Północnego Szlaku Rybackiego przez 13 partnerów, którzy angażują do szlaku podmioty gospodarcze, społeczne i publiczne (1.4.2.),
- ✓ korzystanie z działań szkoleniowych, doradczych i edukacyjnych SGR w zakresie tworzenia, realizacji i rozliczania projektów oraz w działaniach animacyjnych (1.4.1.).

- realizacja operacji polegających na budowie lub przebudowie lub wyposażeniu ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej, zwłaszcza służącej integracji i edukacji lokalnej społeczności (1.3.1.),
- kryterium o inwestycjach w miejscowościach do 1000 mieszkańców (1.3.1.).
- **Jedna z najniższych w kraju dostępność komunikacyjna i drogowa:**
  - możliwość założenia lub rozwinięcia działalności gosp. w zakresie transportu (2.1.1., 2.1.2.),
  - kryterium o środkach ułatwiających dostęp do uczestnictwa mieszkańców w oferowanych wydarzeniach edukacyjnych (np. dowóz) (1.1.1.).
- **Trudność w znalezieniu pracowników i specjalistów związana z odpływem wykształconych młodych ludzi do dużych miast lub zagranicę, migracje mieszkańców:**
  - działania związane z budowaniem tożsamości lokalnej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży oraz wzmocnienia ich więzi z miejscem zamieszkania (1.1.1., 1.2.1., 1.2.2.),
  - możliwość uzyskania wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej, w tym przez osoby defaworyzowane na rynku pracy – m.in. kobiety i osoby poniżej 35 roku życia (kryterium, 2.1.1. oraz w ramach celów: 2.3 i 3.2. związanych z turystyką i sektorem rybackim),
  - kryterium o tworzeniu nowych miejsc pracy (2.1.1., 2.1.2. oraz w ramach celów: 2.3., 3.1. i 3.2. opisanych przy działaniach związanych z turystyką i sektorem rybackim),
  - kryterium o zatrudnianiu osób należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy (w tym osób do 35 roku życia) (2.1.1., 2.1.2., oraz w ramach celów: 2.3., 3.1. i 3.2. opisanych przy działaniach związanych z turystyką i sektorem rybackim).
- **Rozwarstwienie dochodów społeczeństwa oraz niski kapitał własny oraz ograniczony dostęp do kapitału zewnętrznego mieszkańców, trudności z pozyskiwaniem środków UE:**
  - możliwość uzyskania wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej, w tym przez osoby defaworyzowane na rynku pracy – m.in. kobiety i osoby poniżej 35 roku życia w formie premii do 100% kosztów (kryterium, 2.1.1., oraz w ramach celu: 2.3. związanego z turystyką, w przypadku przedsięwzięcia 2.3.4. – wsparcie przyznawane do 50% kosztów kwalifikowalnych oraz w ramach celu 3.2. związanego w rybackim),
  - możliwość uzyskania wsparcia na rozwój działalności gospodarczej do 70% kosztów kwalifikowalnych (2.1.2. oraz w ramach celu: 2.3. związanego z turystyką, w przypadku przedsięwzięcia 2.3.4. – wsparcie przyznawane do 50% kosztów kwalifikowalnych oraz w ramach celu 3.2. związanego z rybackim),
  - kryterium o tworzeniu nowych miejsc pracy (2.1.1., 2.1.2. oraz w ramach celów: 2.3., 3.1. i 3.2. opisanych przy działaniach związanych z turystyką i sektorem rybackim),
  - kryterium o zatrudnianiu osób należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy (w tym osób do 35 roku życia) (2.1.1., 2.1.2. oraz w ramach celów: 2.3., 3.1. i 3.2. opisanych przy działaniach związanych z turystyką i sektorem rybackim),
  - wsparcie merytoryczne wnioskodawców w ramach przedsięwzięcia 1.4.1.,

Cel szczegółowy: 2.1. Tworzenie i rozwój działalności, w szczególności opartych o zasoby, kulturę i specyfikę obszaru

Przedsięwzięcia:

2.1.1. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności

2.1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze

- **Mieszkańcy i organizacje pozarządowe nieprowadzące działalności gospodarczej** - realizacja projektów polegających na zakładaniu działalności gospodarczej (2.1.1.).
- **Podmioty gospodarcze i podmioty ekonomii społecznej** - realizacja projektów polegających na rozwijaniu działalności gospodarczej (2.1.2.).
- **Grupy defaworyzowane**
  - preferencje dla osób należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy w projektach dotyczących zakładania działalności gospodarczej (2.1.1.),
  - kryterium o zatrudnianiu osób defaworyzowanych na rynku pracy (2.1.1., 2.1.2),
  - kryterium o ułatwieniu dostępu do świadczonych usług dla ludności zamieszkującej miejscowości do 1000 mieszkańców (2.1.1.).

- promocja dobrych praktyk w innych LGD w ramach przedsięwzięcia 1.4.2.
- **Brak konkurencyjności, niska innowacyjność i trudna sytuacja małych rodzinnych gospodarstw rolnych względem dużych gospodarstw i zakładów oraz brak innowacyjnych, różnorodnych pomysłów na dywersyfikację działalności gospodarczej na wsi:**
  - możliwość uzyskania wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej, w tym przez osoby defaworyzowane na rynku pracy – m.in. kobiety i osoby poniżej 35 roku życia (kryterium, 2.1.1. oraz w ramach celów: 2.3. i 3.2. związanych z turystyką i sektorem rybackim),
  - możliwość uzyskania wsparcia na rozwój działalności (2.1.2. oraz w ramach celów: 2.3. i 3.2. związanych z turystyką i sektorem rybackim),
  - kryterium o innowacyjności w zakresie wytworzenia nowej usługi lub produktu, zastosowania nowych sposobów organizacji lub zarządzania lub zrealizowania inwestycji (2.1.1., 2.1.2.),
  - kryteria o wykorzystaniu w działalności zasobów lokalnych (2.1.1., 2.1.2. oraz w ramach celu 2.3. związanego z turystyką),
  - kryterium o innowacyjności w zakresie wytworzenia nowej usługi lub produktu, zastosowania nowych sposobów organizacji lub zarządzania lub zrealizowania inwestycji (2.1.1., 2.1.2., oraz w ramach celów: 2.3. i 3.2. związanych z turystyką i sektorem rybackim),
  - otwartość Północnego Szlaku Rybackiego na nowych partnerów, których działalność wpisuje się w jego charakter (1.4.2.),
  - kryterium o pozyskiwaniu nowych partnerów rozwijanych szlaków turystycznych związanych z rybactwem w ramach celu 2.3. związanego z turystyką,
  - możliwość wzmocnienia konkurencyjności firm związanych z turystyką poprzez realizację przedsięwzięcia 2.3.3. polegającego na stworzeniu wspólnego produktu turystycznego w ramach sieci, szlaku, itp. - w ramach celu 2.3. związanego z turystyką.
- **Niewystarczająca ilość usług dla ludności, niska konkurencyjność firm:**
  - możliwość uzyskania wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej (2.1.1.),
  - możliwość uzyskania wsparcia na rozwój działalności gospodarczej (2.1.2.),
  - kryterium o ułatwieniu dostępu do świadczonych usług dla ludności zamieszkującej miejscowości do 1000 mieszkańców (2.1.1.),
  - kryterium o innowacyjności w zakresie wytworzenia nowej usługi lub produktu, zastosowania nowych sposobów organizacji lub zarządzania lub zrealizowania inwestycji (2.1.1., 2.1.2.).

4. Działania w zakresie turystyki

Cel ogólny: 2. Efektywne zarządzanie zasobami lokalnymi i rozwój gospodarczy

Cel szczegółowy: 2.3. Zwiększenie atrakcyjności i różnorodności turystycznej obszaru

Przedsięwzięcia:

2.3.1. Tworzenie, rozwój i wyposażenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej historycznie lub terytorialnie zw. z działalnością rybacką

2.3.2. Rozwój kompleksowej oferty turystycznej

2.3.3. Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie turystyki, z wykorzystaniem kulturowych i przyrodniczych zasobów lokalnych

2.3.4. Podejmowanie lub rozwój działalności gospodarczej związanej z wodnym potencjałem obszaru

2.3.5. Rozwijanie szlaków turystycznych związanych z rybactwem

Zaangażowane podmioty i sposób ich włączenia do działań zmierzających do realizacji celu	Kompleksowość działań zmierzająca do zniwelowania słabych stron i zagrożeń związanych z turystyką w analizie SWOT oraz rozwoju turystyki
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podmioty gospodarcze – z branży turystycznej, – branży związanej ze sportami wodnymi, – związane z sektorem rybactwa, – podmioty ekonomii społecznej: ✓ realizacja wspólnych projektów w ramach przedsięwzięcia 2.3.2. polegających na tworzeniu lub rozwijaniu szlaków, sieci i innych form współpracy w zakresie świadczenia usług turystycznych, tworzeniu i promocji lokalnych produktów turystycznych opartych na zasobach lokalnych w ramach sieci, w tym certyfikacja produktów, budowie wizerunku obszaru poprzez promocję produktów turystycznych w ramach sieci, certyfikacji lokalnych produktów i usług, ✓ realizacja projektów w ramach przedsięwzięcia 2.3.5. polegających na rozwoju istniejących szlaków turystycznych związanych z rybactwem, ✓ realizacja projektów polegających na podejmowaniu lub rozwoju działalności gospodarczej w ramach przedsięwzięcia 2.3.4. związanej z wodnym potencjałem obszaru, w tym świadczenie usług z zakresu sportów wodnych, turystyki na wodach morskich i śródlądowych, gastronomii opartej na zasobach wodnych oraz sektorze okołorybackim, ✓ kryterium o partnerstwie co najmniej 3 podmiotów (2.3.2.), ✓ kryterium i wskaźnik rezultatu o zwiększeniu liczby partnerów należących do szlaku rybackiego (2.3.5.). ▪ Ponadto podmioty gospodarcze z branży związanej ze sportami wodnymi - kryterium o rozwijaniu działalności w zakresie sportów wodnych (2.3.4.). ▪ Ponadto podmioty gospodarcze związane z sektorem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sezonowość, w szczególności w sektorze turystycznym – uzależnienie oferty od pogody i pory roku, niestabilne zatrudnienie:<ul style="list-style-type: none"> – kryterium o kompleksowości oferty, dzięki której wydłużony zostanie sezon turystyczny poprzez świadczenie usług całorocznych przez min. 50% partnerów, zróżnicowanie oferty ze względu na porę roku (2.3.2., 2.3.5.), – kryterium o tworzeniu nowych miejsc pracy (2.3.3., 2.3.4.), – realizacja projektów w ramach przedsięwzięcia 2.3.3. podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie turystyki, z wykorzystaniem kulturowych i przyrodniczych zasobów lokalnych – samozatrudnienie. ▪ Słaba współpraca między podmiotami (m.in. w sektorze turystyki, na linii sektor rybacki – turystyka (...)) oraz brak współpracy długoterminowej pomiędzy podmiotami branży turystycznej, rybackiej czy rolnej – skupienie na krótkoterminowych korzyściach:<ul style="list-style-type: none"> – realizacja wspólnych projektów w ramach przedsięwzięcia 2.3.2. polegających na tworzeniu lub rozwijaniu szlaków, sieci i innych form współpracy w zakresie świadczenia usług turystycznych, tworzeniu i promocji lokalnych produktów turystycznych opartych na zasobach lokalnych w ramach sieci, w tym certyfikacja produktów, budowie wizerunku obszaru poprzez promocję produktów turystycznych w ramach sieci, certyfikacji lokalnych produktów i usług, – włączanie nowych partnerów do istniejących szlaków turystycznych związanych z rybactwem w ramach przedsięwzięcia 2.3.5., – kryterium i wskaźnik rezultatu o zwiększeniu liczby partnerów należących do szlaku rybackiego (2.3.5.), – wskaźnik rezultatu o ilości nowych sieci (2.3.2.). ▪ Słabo wykorzystany potencjał turystyki morskiej, a także niedostateczna oferta połowu ryb na zbiornikach śródlądowych oraz słabo rozwinięta oferta turystyki aktywnej i oferta uprawiania sportów wodnych:<ul style="list-style-type: none"> – realizacja projektów polegających na podejmowaniu lub rozwoju działalności gospodarczej w ramach przedsięwzięcia 2.3.4. związanej z wodnym potencjałem obszaru, w tym świadczenie usług z zakresu sportów wodnych, turystyki na wodach morskich i śródlądowych, gastronomii opartej na zasobach wodnych oraz sektorze okołorybackim, – realizacja operacji w ramach przedsięwzięcia 2.3.3. polegająca na podejmowaniu działalności gospodarczej w zakresie otwieraniu działalności polegającej na świadczeniu sprofilowanych usług turystycznych (m.in. turystyka, rowerowa, kajakowa, konna, wędkarska, kulturowa), – realizacja operacji w ramach przedsięwzięcia 2.3.1. Tworzenie, rozwój i wyposażenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej historycznie lub terytorialnie związanych z działalnością rybacką,

rybactwa - kryterium preferujące rozwijanie działalności przez podmioty sektora rybackiego (2.3.4.).

▪ **Podmioty**

- organizacje pozarządowe nieprowadzące działalności gospodarczej,
- mieszkańcy (osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej):
- ✓ realizacja projektów w ramach przedsięwzięcia 2.3.3. podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie turystyki, z wykorzystaniem kulturowych i przyrodniczych zasobów lokalnych,
- ✓ realizacja projektów w ramach przedsięwzięcia 2.3.2. polegających na rozwoju istniejących szlaków turystycznych związanych z rybactwem,
- ✓ kryterium i wskaźnik rezultatu o zwiększeniu liczby partnerów należących do szlaku rybackiego (2.3.5.).

▪ **Podmioty**

- **organizacje pozarządowe,**
- **ekonomii społecznej,**
- **sektora publicznego** - realizacja operacji w ramach przedsięwzięcia 2.3.1. Tworzenie, rozwój i wyposażenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej historycznie lub terytorialnie związanych z działalnością rybacką.

▪ **Grupy defaworyzowane**

- kryterium premiujące realizację operacji polegających na podejmowaniu działalności w zakresie turystyki przez osoby należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy (2.3.3., 2.3.4.),
- kryterium o zatrudnieniu co najmniej jednej osoby należącej do grupy defaworyzowanej na rynku pracy (2.3.3., 2.3.4.),
- kryterium premiujące operacje polegające na budowie, rozbudowie lub wyposażeniu infrastruktury turystycznej w miejscowościach poniżej 1000 mieszkańców (2.3.1.).

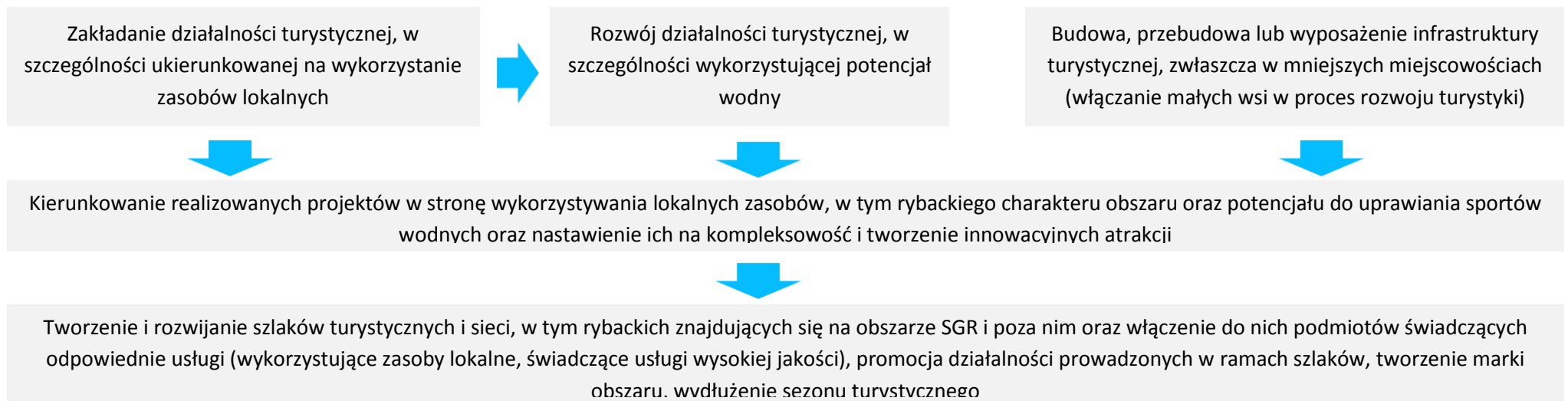
- kryterium o rozwijaniu działalności w zakresie sportów wodnych (2.3.4.),
- kryterium preferujące rozwijanie działalności przez podmioty sektora rybackiego (2.3.4.),
- kryterium o wykorzystaniu zasobów lokalnych (2.3.2; 2.3.3.),
- kryterium o tworzeniu, rozwoju lub wyposażeniu infrastruktury turystycznej bezpośrednio związanej z rybactwem lub bezpośrednio nawiązującej do sportów wodnych (2.3.1.).
- **Brak innowacyjnych, różnorodnych pomysłów na dywersyfikację działalności gospodarczej na wsi i w sektorze rybackim oraz niska innowacyjność oferty kulinarnej i noclegowej, mała aktywność i brak pomysłów wśród kwaterodawców:**
- realizacja operacji w ramach przedsięwzięcia 2.3.3. polegająca na podejmowaniu działalności gospodarczej w zakresie turystyki z uwzględnieniem kulturowych i przyrodniczych zasobów lokalnych, otwieraniu działalności polegającej na świadczeniu sprofilowanych usług turystycznych (m.in. turystyka, rowerowa, kajakowa, konna, wędkarska, kulturowa), otwieraniu działalności turystycznej o charakterze agroturystycznym (m.in. eko-gospodarstwa),
- kryterium o wykorzystaniu zasobów lokalnych (2.3.2., 2.3.3.),
- kryterium o stworzeniu lub rozwój produktu związanego z tematyką, która dotychczas nie była wykorzystywana w działalności turystycznej, zorganizowanego w formie, której dotychczas nie wykorzystywano oraz wskaźnik produktu o liczbie operacji nastawionych na innowacyjność (2.3.2),
- kryterium o innowacyjności operacji dotyczącej głównego zakresu lub celu operacji i polegającej na wytworzeniu nowej usługi lub produktu, dotychczas nie oferowanego/ produkowanego, zastosowaniu nowych wcześniej nie stosowanych sposobów organizacji lub zarządzania lub inwestycji, jakiej dotychczas nie było na obszarze SGR, w gminie lub miejscowości (2.3.4.),
- kryterium o stworzeniu atrakcji turystycznej lub wpisanie się operacji w istniejące produkty turystyczne (2.3.3.)
- **Rosnące zainteresowanie turystów innymi „nieodkrytymi” krainami wakacyjnymi np. południowe Kaszuby, Warmia:**
- kryterium o promocji obszaru SGR poprzez publikację informacji o utworzonym produkcie w sposób, dzięki któremu zasięg ich oddziaływania obejmie zagranicę, kraj lub województwo lub nawiązanie współpracy z podmiotami działającymi w zakresie promocji turystyki działającymi zagranicą, poza województwami nadmorskimi lub w województwie (2.3.2.),
- kryterium o kompleksowości oferty i wydłużeniu sezonu turystycznego (2.3.2., 2.3.5.),
- kryterium o stworzeniu atrakcji turystycznej lub wpisanie się operacji w istniejące produkty turystyczne (2.3.3.),
- **Wysokie koszty znaczących, ponadlokalnych inwestycji turystycznych:**
- poziom dofinansowania operacji realizowanych w ramach przedsięwzięcia polegających na 2.3.1.Tworzenie, rozwój i wyposażenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej historycznie lub terytorialnie związanych z działalnością rybacką na poziomie 85% 75%,
- możliwość realizacji operacji w ramach przedsięwzięcia 2.3.2. polegających na tworzeniu lub rozwijaniu

szlaków, sieci i innych form współpracy w zakresie świadczenia usług turystycznych, tworzeniu i promocji lokalnych produktów turystycznych opartych na zasobach lokalnych w ramach sieci, w tym certyfikacja produktów, budowie wizerunku obszaru poprzez promocję produktów turystycznych w ramach sieci, certyfikacji lokalnych produktów i usług przez kilka podmiotów.

- **Brak wspólnej marki i niedostatecznie rozwinięte narzędzia promocyjne, brak sieciowych punktów IT wraz z siecią sprzedaży produktów regionalnych:**
  - możliwość realizacji operacji w ramach przedsięwzięcia 2.3.2. polegających na tworzeniu i promocji lokalnych produktów turystycznych w ramach sieci, w tym certyfikacja produktów, budowie wizerunku obszaru poprzez promocję produktów turystycznych w ramach sieci, certyfikacji lokalnych produktów i usług przez kilka podmiotów,
  - kryterium o promocji obszaru SGR poprzez publikację informacji o utworzonym produkcie w sposób, dzięki któremu zasięg ich oddziaływania obejmie zagranicę, kraj lub województwo lub nawiązanie współpracy z podmiotami działającymi w zakresie promocji turystyki działającymi zagranicą, poza województwami nadmorskimi lub w województwie (2.3.2.),
  - kryterium o stworzeniu atrakcji turystycznej lub wpisanie się operacji w istniejące produkty turystyczne (2.3.3.).

Powyższe działania łączą się w sekwencje, wspierane dodatkowo działaniami realizowanymi w ramach innych celów ogólnych i szczegółowych LSR.

Schemat 1. Sekwencja działań zmierzających do rozwoju turystyki.

5. Działania w zakresie zachowania sektora rybackiego

Zaangażowane podmioty i sposób ich włączenia do działań zmierzających do realizacji celu	Kompleksowość działań zmierzająca do zniwelowania słabych stron i zagrożeń związanych z sytuacją społeczną w analizie SWOT
Cel główny 3: Rozwój zrównoważonego rybactwa i wykorzystanie jego potencjału	
<p>Cel szczegółowy 3.1.: Wykorzystanie rybackiego potencjału obszaru</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak innowacyjnych, różnorodnych pomysłów na dywersyfikację działalności gospodarczej (...) w sektorze rybackim: <ul style="list-style-type: none"> – realizacja projektów w zakresie przedsięwzięć 3.1.1. i 3.2.1., – kryterium o innowacyjności w zakresie wytworzenia nowej usługi lub produktu, zastosowania nowych sposobów organizacji lub zarządzania lub zrealizowania inwestycji (3.1.1. i 3.2.1.), – kryterium o wykorzystaniu zasobów lok. w działalności lub wpisania się w produkt turyst. (3.1.1.), – działania edukacyjne i informacyjne nt. dywersyfikacji, tworzenia i organizacji łańcuchów dostaw produktów rybackich i turystyki (3.2.2.).
<p>Przedsięwzięcie 3.1.1. Dywersyfikacja źródeł dochodów osób związanych z sektorem rybactwa</p>	
<p>Podmioty sektora rybackiego i okołorybackiego oraz byli i obecni pracownicy sektora rybackiego - realizacja projektów w ramach przedsięwzięcia 3.1.1.</p>	
<p>Mieszkańcy – kryterium o stworzeniu nowych miejsc pracy.</p>	
<p>Grupy defaworyzowane – kryterium o zatrudnieniu osób należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy.</p>	
<p>Cel szczegółowy 3.2. Zachowanie sektora rybackiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Słabo wykorzystany potencjał turystyki morskiej, a także niedostateczna oferta połowu ryb na zbiornikach śródlądowych: <ul style="list-style-type: none"> – realizacja projektów w zakresie przedsięwzięć 3.1.1. i 3.2.1., – kryterium o wykorzystaniu zasobów lok. w działalności lub wpisania się w produkt turyst. (3.1.1.), – działania edukacyjne i informacyjne nt. turystyki związanej z rybactwem i wędkarstwa (3.2.2.).
<p>Przedsięwzięcia:</p>	
<p>3.2.1. Rozwijanie łańcuchów dostaw produktów sektora rybackiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość dywersyfikacji działalności (3.1.1.), także w kierunku zw. z działalnością okołorybacką (3.2.1.) oraz w ramach przedsięwzięcia 2.3.4. związanego z sektorem okołorybackim i turystyką, – udział w proj. współpracy międzynarodowej polegającym na wymianie informacji i doświadczeń w zakresie podnoszenia jakości prod. rybackich i łańcuchów dostaw prod. rybackich (3.2.2.).
<p>3.2.2. Wspieranie tworzenia łańcucha dostaw produktów rybackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Limity ochronne – co roku zmniejszające możliwości połowowe jednostek, zmniejszające się zarybienie Bałtyku, trudy zawodu rybaka: <ul style="list-style-type: none"> – możliwość dywersyfikacji działalności (3.1.1.), także w kierunku zw. z działalnością okołorybacką (3.2.1.) oraz w ramach przedsięwzięcia 2.3.4. związanego z sektorem okołorybackim i turystyką, – udział w proj. współpracy międzynarodowej polegającym na wymianie informacji i doświadczeń w zakresie podnoszenia jakości prod. rybackich i łańcuchów dostaw prod. rybackich (3.2.2.).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podmioty sektora rybackiego i okołorybackiego oraz byli i obecni pracownicy sektora rybackiego – preferencje dla wnioskodawców należących do sektora rybackiego (kryterium) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utrudnienia prawne i fiskalne ograniczające rozwój handlu i małego przetwórstwa oraz alternatywnych kanałów sprzedaży dla małych wytwórców: możliwość rozwijania form sprzedaży produktów rybackich w ramach przedsięwzięcia 3.2.1.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inne podmioty gospodarcze i podmioty ekonomii społecznej - realizacja projektów polegających na rozwijaniu działalności w kierunku związanym z łańcuchów dostaw produktów rybackich, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niedostosowanie infrastruktury portowej do potrzeb kutrów rybackich: udział w projekcie współpracy międzynarodowej polegającym na wymianie informacji i doświadczeń w zakresie wykorzystania portów morskich w działalności turystycznej (3.2.2.).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mieszkańcy i organizacje pozarządowe - realizacja projektów polegających na założeniu działalności związanej z rozwijaniem łańcuchów dostaw, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Słaba współpraca między podmiotami (m.in. w sektorze turystyki, na linii sektor rybacki – turystyka w środowisku rybaków, hodowców z innymi podmiotami - w łańcuchach dostaw produktów rybackich, sprzedaży ryb: <ul style="list-style-type: none"> – możliwość rozwijania form sprzedaży produktów rybackich w ramach przedsięwzięcia 3.2.1, – kryterium o zawiązaniu porozumienia w ramach rozwoju łańcuchów dostaw z min. 2 podmiotami, – udział w proj. współpracy międzynarodowej polegającym na wymianie doświadczeń w zakresie ponoszenia jakości produktów rybackich i łańcuchów dostaw produktów rybackich (3.2.2.).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ponadto mieszkańcy - kryterium o stworzeniu nowych miejsc pracy. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grupy defaworyzowane – kryterium o zatrudnieniu osób należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy. 	
<p>Ponadto – kryterium o włączaniu do łańcuchów dostaw różnych partnerów.</p>	

Wsparcie dla rybactwa będzie realizowane również w ramach celów ogólnych 1 i 2, co zostało opisane

w poprzednich podrozdziałach związanych z organizacją życia społecznego oraz turystyką. Należy przy tym zwrócić uwagę na komplementarność elementu projektu współpracy poświęconego rybactwu mówiącego o lokalnym rozwoju społeczności rybackiej i aktywizacji lokalnej społeczności z działaniami w ramach przedsięwzięć 1.1.1., 1.2.1. oraz 1.2.2., w którym w proces rozwoju społeczności włączono osoby należące do sektora rybactwa.

6. Integracja podmiotów w ramach poszczególnych sektorów, w tym koordynacja działań podejmowanych przez podmioty na różnych szczeblach zarządzania (integracja pionowa).

Interwencja w obszary wymagające wsparcia wymaga również integracji działań wewnątrz samych grup interesu. Wpłynie to na zacieśnienie współpracy między podmiotami na różnych szczeblach struktury poszczególnych sektorów, a także wzmocni ich potencjał.

a. sektor społeczny

Na obszarze LSR zarejestrowanych jest wiele organizacji pozarządowych, jednak jak wykazały badania, borykają się one z problemami. Widoczny jest brak systemowego rozwiązania, które pomogłoby zniwelować te problemy i jednocześnie usystematyzować sektor, którego podmioty, szukając różnych możliwości pozyskiwania środków, często podejmują przedsięwzięcia oderwane od potrzeb społeczności. Powoduje to zniechęcenie mieszkańców, którzy również tworzą sektor społeczny i z którymi relacje są podstawowym warunkiem istnienia organizacji pozarządowych.

LSR zaplanowała sekwencję działań zmierzających do zmiany tej sytuacji.

Schemat 2. Sekwencja działań podejmowanych w celu wzmocnienia sektora społecznego

PROBLEM: przewaga słabych organizacji pozarządowych, które nie mają stałego wsparcia w postaci sprawnie działającej instytucji odpowiedzialnej za ich rozwój, inicjującej ich działania, pomagającej w ich realizacji oraz integrującej podmioty sektora społecznego
Działanie
Rozwój potencjału sektora społecznego poprzez realizację działań polegających na wsparciu merytorycznym i instytucjonalnym NGO, jego integracji i współpracy z JST i biznesem, wsparciu podmiotów ekonomii społecznej (1.1.2), dzięki którym organizacje pozarządowe otrzymają pomoc w zakresie rozwijania swojej działalności, współpracy z różnymi podmiotami i z lokalną społecznością
↓
PROBLEM: mało możliwości praktycznego zastosowania zdobytej przez organizacje wiedzy z zakresu planowania i realizacji działań w „bezpiecznym otoczeniu” – lokalnych grantodawców, którzy niewielkimi grantami wsparliby rozwijające się dopiero organizacje
Działanie
Organizacja konkursów na realizację zadań grantowych dla lokalnych organizacji przy wykorzystaniu uproszczonej procedury oraz z finansowaniem o intensywności do 100% kosztów kwalifikowalnych (1.1.1. i 1.2.1), które pozwolą na zdobycie nowych doświadczeń w zakresie pracy projektowej rozwijającej umiejętność planowania, zwiększenie prawdopodobieństwa poprawnej realizacji grantów poprzez wsparcie zagwarantowane przez realizatora działań w ramach przedsięwzięcia 1.1.2.
↓
PROBLEM: trudność z określeniem problemów mieszkańców, które mają zostać rozwiązane przez realizację zadań grantowych (ryzyko niepowodzenia realizacji zadań), wynikająca z nikłej współpracy niektórych NGO z lokalną społecznością, która jest podstawą istnienia NGO
Działanie
Zaangażowanie przez NGO mieszkańców w przygotowanie i realizację zadań grantowych - kryteria wyboru dotyczące metod partycypacji (1.1.1.) i włączenia w realizację zadania mieszkańców (1.2.1.)

W celu wzmocnienia organizacji pozarządowych zaplanowano działania dodatkowe polegające na umożliwieniu im pozyskanie środków w ramach zwykłych konkursów, gdzie wymagany jest wkład własny, w tym również w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

b. branża turystyczna

Warunek rozwoju turystyki to specjalizacja działających w tej branży podmiotów i stworzenie kompleksowych ofert będących produktem turystycznym lub połączeniem takich produktów. **Wymaga to zmiany organizacji branży poprzez wsparcie tworzenia sieci, szlaków i podobnych form współpracy.** Problemem jest jednak niska współpraca między przedsiębiorcami działającymi w tej branży oraz małe zróżnicowanie i innowacyjność ich oferty, która rzadko opiera się o zasoby lokalne.

W ramach LSR przewidziano:

- działania zmierzające do przygotowania podmiotów rozpoczynających lub rozwijających działalność związaną z turystyką do nawiązania współpracy w ramach sieci poprzez stymulowanie kształtu planowanej przez nich oferty, m.in. wprowadzając kryteria wyboru nt.: wykorzystania lokalnych zasobów (2.1.2., 2.3.3.), wydłużenia sezonu turystycznego przez stworzenie atrakcji turystycznej, oferty spędzenia wolnego czasu lub oferty kompleksowej, wprowadzenia innowacyjnej usługi, produktu, sposobu zarządzania, inwestycji; podniesienia jakości usług (2.1.2.), stworzenia atrakcji turystycznej, wpisania się w produkt turystyczny (2.3.3.) oraz wyodrębnienie przedsięwzięcia (2.3.4.) związanego z wykorzystaniem zasobów wodnych.

Podmioty chcące założyć lub rozwinąć działalność w zakresie turystyki już na etapie planowania projektu będą usiłowały zwrócić uwagę na jakość swoich usług, dokonać badania lokalnego rynku, zaznajomić się z rozwiązaniami wykorzystywanymi w innych, bardziej rozwiniętych pod tym względem regionach oraz zachować przyjęte rozwiązania przez okres trwałości operacji, czego skutkiem będzie wzrost liczby podmiotów posiadających ciekawą i innowacyjną ofertę. Działania zmierzające do zmiany organizacji branży turystycznej poprzez rozwój różnych form współpracy, wdrażane za pomocą:

- przedsięwzięcia (2.3.2.) polegającego na rozwoju kompleksowej oferty turystycznej, w ramach którego zaplanowano operacje związane z tworzeniem lub rozwijaniem szlaków, sieci i innych form współpracy w zakresie świadczenia usług turystycznych, tworzeniem i promocją lokalnych produktów turystycznych opartych na zasobach lokalnych w ramach sieci, w tym certyfikacją produktów, budową wizerunku obszaru poprzez promocję produktów turystycznych w ramach sieci, certyfikacją lokalnych produktów i usług, rozwijaniem istniejących szlaków rybackich,
- przedsięwzięcia (2.3.5.) polegającego na rozwoju istniejących szlaków związanych z rybactwem zakładającego (przez wskaźnik rezultatu i kryterium) włączenie nowych podmiotów działających w tym zakresie, w szczególności osób związanych z sektorem rybactwa dywersyfikujących działalność w kierunku turystyki,
- kryteria wyboru w ramach przedsięwzięcia 2.3.2. premiującego operacje ze względu na liczbę partnerów realizujących projekt współpracy oraz liczbę nowych podmiotów przystępujących do szlaków rybackich oraz nt. nawiązania współpracy z instytucjami/podmiotami działającymi w zakresie promocji turystyki z zagranicy, kraju i województwa,
- kryterium wyboru w ramach przedsięwzięcia 2.3.5. mówiące o zasięgu terytorialnym szlaków rybackich zmierzające do objęcia współpracą jak największego terenu.

Dodatkowo wprowadzono kryteria zmierzające do podniesienia jakości usług w ramach samej sieci, jak: wydłużenie sezonu poprzez zróżnicowanie oferty w zależności od pory roku i działalność pozasezonową, innowacyjność w zakresie tematyki tworzonych produktów lub ich formy, rozbudowanej promocji, przystępowania do sieci ponadlokalnych, czy wysokie standardy dla organizatorów szlaków.

Wielopoziomowe działania pozwalają na jednoczesne wdrażanie pojedynczych podmiotów w nową organizację branży opartą na integracji wszystkich jej elementów (podmiotów i świadczonych usług) i

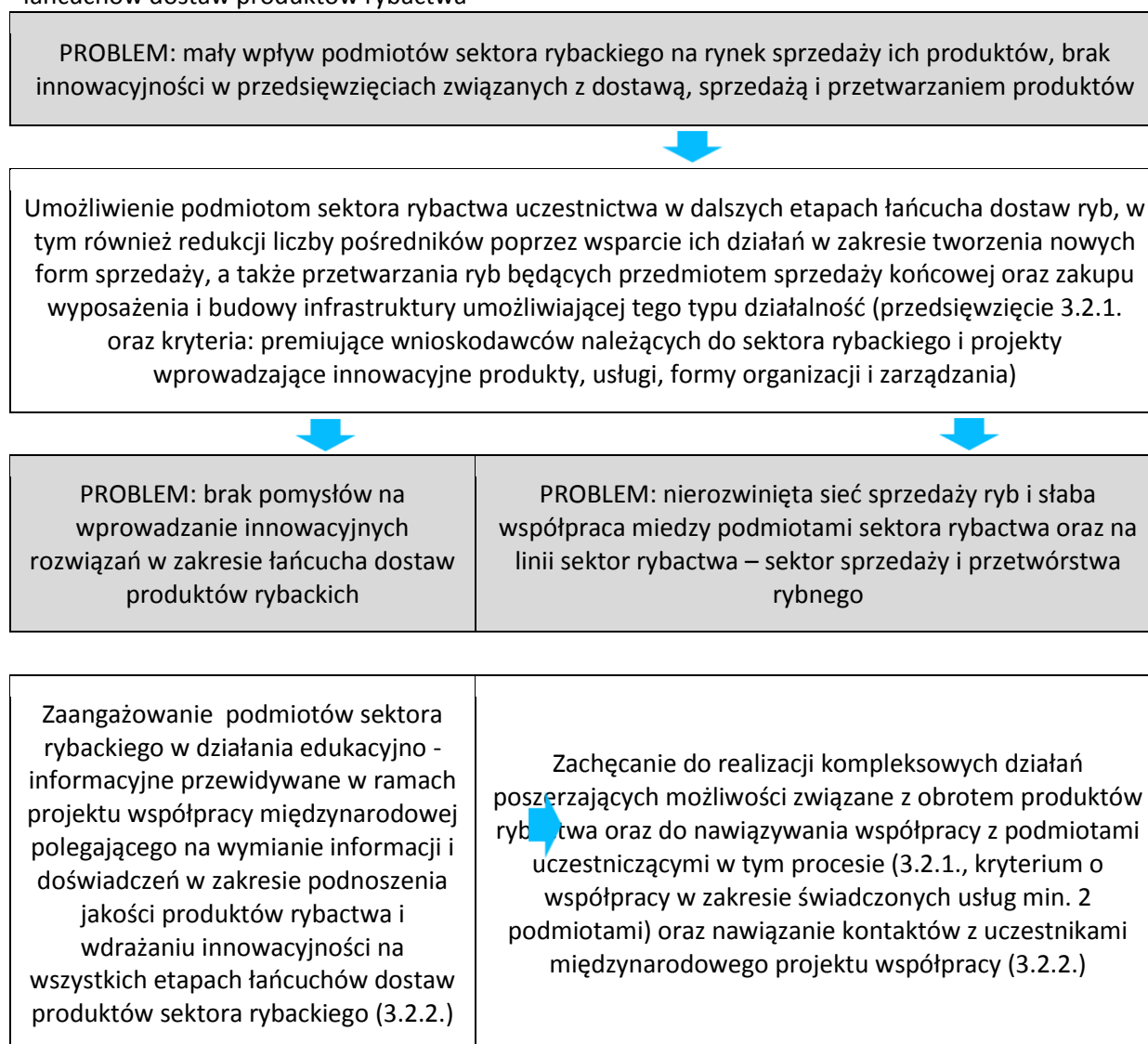
tworzenie lub rozwijanie szlaków i sieci, przy ciągłym podnoszeniu jakości świadczonych w ich ramach usług.

c. sektor rybacki

Sektor rybacki tworzą przede wszystkim armatorzy jednostek rybackich i hodowcy, którzy rozpoczynają łańcuch dostaw ryb. Armatorzy przekazują swoje połowy do centrum pierwszej sprzedaży, które w dużej mierze zorganizowało rynek obrotu i dostaw produktów rybackich. W innej sytuacji są hodowcy – sami zajmują się sprzedażą produktów hodowli. Mimo zróżnicowanej sytuacji wszyscy przedstawiciele sektora są zgodni, że należy **rozwijać łańcuchy dostaw poprzez zmiany w organizacji dystrybucji, sprzedaży i przetwarzania produktów rybackich**.

W LSR zaprojektowano sekwencję działań mieszczącą się w przedsięwzięciu (3.2.1.) polegającym na rozwoju łańcuch dostaw, które przyczyni się do zachowania sektora.

Schemat 3. Sekwencja działań podejmowanych w celu zachowania sektora rybactwa poprzez rozwój łańcuchów dostaw produktów rybactwa

7. Powiązanie obszarów o większych problemach z obszarami szans

Obszar objęty LSR jest zróżnicowany jeśli chodzi o ilość i jakość świadczonych usług, liczbę podmiotów dostarczających te usługi oraz sytuację finansową i życiową ich odbiorców. Najlepiej rozwinięte pod tym kątem jest Miasto Ustka oraz gminy Słupsk i Kobylnica znajdujące się w sąsiedztwie Słupska. Jednak i tych dwóch samorządach istnieją miejsca, gdzie można zaobserwować

spowolniony rozwój. W pozostałych gminach, ze względu na brak większych miejscowości oraz ich rozproszenie na rozległym obszarze, proces rozwoju jest zaburzony.

Przewiduje się, że wnioskodawcy pochodzący będą w większości z lepiej rozwiniętych miejscowości lub właśnie w takich miejscowościach zaplanują realizację przedsięwzięć. Są tzw. obszary szans. W celu ich powiązania z obszarami, na których występują większe problemy wprowadzono odpowiednie kryteria punktowe, umożliwiając rozszerzenie zasięgu usług na mniejsze miejscowości lub ułatwić zamieszkującej w niej ludności dostęp do nich:

- w zakresie usług edukacyjnych - kryterium w ramach celu szczegółowego: 1.1., przedsięwzięcia 1.1.1: Realizacja inicjatyw na rzecz integracji lokalnej społeczności, polegające na wprowadzeniu dla uczestników środków ułatwiających dostęp do uczestnictwa w oferowanych wydarzeniach edukacyjnych (np. dowozu),
- w zakresie usług świadczonych przez podmioty gospodarcze (usługi dla ludności) - kryterium polegające na ułatwieniu dostępu do świadczonych usług dla ludności zamieszkujących miejscowości do 1000 mieszkańców wprowadzone w ramach celu szczegółowego: 2.1., przedsięwzięcia: 2.1.1.: Podejmowanie działalności gospodarczej w zakresie usług dla lokalnej społeczności.

Ponadto, w celu zrównoważenia rozwoju na całym obszarze, przewidziano preferencje dla operacji związanych z budową, przebudową i wyposażeniem infrastruktury społecznej i turystycznej w miejscowościach do 1000 mieszkańców.

Inwestycje związane z infrastrukturą społeczną pozwolą na integrację ich mieszkańców i stworzą bazę do realizacji inicjatyw lokalnych. Wzmocniono tę funkcję infrastruktury poprzez wprowadzenie kryterium wyboru polegającego na zaplanowaniu przez wnioskodawcę (z sektora publicznego) organizacji co najmniej dwóch wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych lub integracyjnych w obiektach objętych operacją.

Inwestycje w infrastrukturę turystyczną pozwolą na włączenie mniejszych miejscowości w proces rozwoju turystyki. Dotychczas małe wsie posiadające duży potencjał przyrodniczy były pomijane przez turystów ze względu na wąską ofertę spędzania wolnego czasu – budowa w nich obiektów infrastruktury turystycznej zmieni tę sytuację i stanie się punktem wyjścia do rozwoju usług turystycznych przez mieszkańców. Dodatkowo wprowadzono kryterium wspomagające popularyzację opisanych miejsc polegające na wykorzystaniu infrastruktury do organizacji wydarzeń promujących obszar oraz preferencje dla operacji innowacyjnych zakładających tworzenie infrastruktury, jakiej dotychczas nie było na określonym terenie bądź nadawaniu istniejącym obiektom nowych funkcji.

4. Budżet LSR

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (PLN)					
	PROW	RPO		PO RYBY	Fundusz wiodący	Razem EFSI
		EFS	EFRR			
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	8 000 000,00	X	X	12 531 200	X	20 531 200,00
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	X	X	X	284 800,00	X	284 800,00
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. a)	X	X	X	X	2 137 500,00	2 137 500,00
					2 648 421,00	2 648 421,00

d rozporządzenia nr 1303/2013)						
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	X	X	X	X	712 500,00 201 579,00	712 500,00 201 579,00
Razem	8 000 000,00	x	x	12 816 000,00	2 850 000,00	23 666 000,00

5. Plan komunikacji

1. Budżet

Działania komunikacyjne	Zakładane wskaźniki	Budżet
Konferencja prasowa	<ul style="list-style-type: none"> 1 x „na starcie”, tj. po uruchomieniu środków z perspektywy finansowej 2016-2020 	500,00 2 500,00
Artykuły w prasie lokalnej, publikacje w radiu i TV regionalnych (jako efekt konferencji prasowej, prezentacji dobrych praktyk, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> w okresie I połowy 2016 roku raz na kwartał, potem przynajmniej raz w miesiącu materiały do emisji przesyłane minimum 1x na kwartał 	0,00
Film promujący pozytywne efekty działań SGR	<ul style="list-style-type: none"> produkcja filmu w roku 2020, promocja filmu na stronie SGR, stronach partnerów JST oraz podczas organizowanych przez SGR spotkań, szkoleń – co najmniej 4 x rok w latach 2020 – 2022. 	5 000,00
Komunikaty na witrynach gmin należących do SGR (w tym tablice ogłoszeń)	<ul style="list-style-type: none"> 4-5 informacji w roku w latach 2016-2022 	0,00
Newsletter SGR	<ul style="list-style-type: none"> 1 x kwartał w latach 2016-2022 (min. 150 odbiorców) 	0,00
Spotkania/Konsultacje/Szkolenia	<ul style="list-style-type: none"> organizowane w miarę potrzeb, realizowane w korelacji z Planem działania 	90 000,00 21 592,00
Wydawnictwa drukowane (brozura, katalog, ulotki)	<ul style="list-style-type: none"> nakład od 500 szt. do 5000 egzemplarzy, w zależności od rodzaju wydawnictwa 	6 500,00
Organizacja i udział w imprezach / wydarzeniach	<ul style="list-style-type: none"> co najmniej 1 x rok 	70 000,00 23 687,00
Happeningi/Wystawy	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie 10 plansz – wystawa plenerowa. Ekspozycja w każdej z gmin obszaru. zakup i obsługa słupa reklamowego - wykorzystanie co najmniej 1 x kwartał na terenie 6 gmin członkowskich SGR study tour dla dziennikarzy – 1 x w ciągu całego okresu programowania 	25 000,00 156 300,00
Badania	<ul style="list-style-type: none"> 2-3-krotnie w czasie do 2022 	5 000,00
Gadżety	<ul style="list-style-type: none"> co najmniej 1 x rok karty promocyjne 	60 000,00

	Słowińskiego Szlaku Rybackiego (16 tysięcy egzemplarzy) <ul style="list-style-type: none"> ▪ co najmniej 1 x rok mapy Słowińskiego Szlaku Rybackiego (nakład 5000 egz.) ▪ inne 	
SUMA		~~262 000,00~~ 274 079,00